

DISPUTATIO INAUGURALIS,

De

P. 53. num. 29.

Fideicommissis

1622/1

Familiæ Relictis & in specie
de Jure Majoratus.

9

QVAM

DIVINA CLEMENTER AD-
JUVANTE GRATIA

Jussu & Decreto Magnifici Gravissimiq; JCo-
rum Ordinis, in celeberrima Lipsiensium
Universitate

P. 284

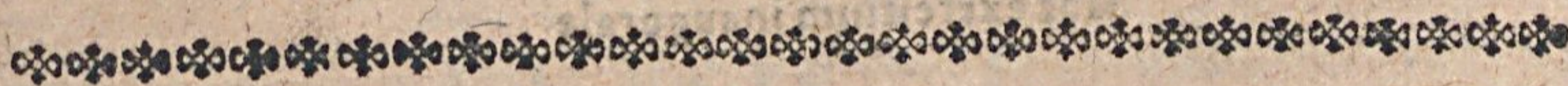
*Pro Licentia, & dignitate Doctorali
in utroq; jure obtinenda*

Publicè discutiendam examinandamq;
proponit & exhibet

M. JOHANNES JACOBUS AGRICOLA Lips.

Ad diem Febr. 28.

Loco horisq; solitis.

Lipsiæ,

Excudebat FRIDERICUS LANCKISCH.

Anno M. DC. XXII

Viro Magnifico, Nobilissimo & Amplissimo,

Dn. BENIAMIN KHALEN,
J.U.D. Ducum Lignicensium ac Brigenſium
Conſiliario, Ducatus Lignicenſis Cancellario
& Sacri Conſistorii in Ducatu Lignicenſi
Aſſeſſori primario,

*Domino Affini Patrono & Promotori ſuo devotè
atatem ſuſpiciendo.*

NEC NON

*Viro Nobiliſſimo, Antiqua Generis proſapia,
ſingulari prudentia variarumq; rerum, uſu & experientia
praeſcellentiſſimo,*

Dn. LUDOVICO ab Aſſenburgk/ Seniori
Hereditario in Wallhauſen/ Schirmſta &
Dünderburgk/ &c.

*Dn. Fautori ac Promotori ſuo ſummo ſtudio
perpetim ſubmiſſè colendo,*

Hoc exercitium inaugurale

officioſſime

offert & dicat

M. JOHANNES JACOBUS AGRICOLA
Lipſienſis.

Præfatio.

Fideicommissa familiae relicta magnam convenientiam & similitudinem cum majoratibus habere, vel exinde constare potest, quod in plerisque principis, questionibus aliisque ipsam materiam concernentibus eadem juris ratio ac dispositio in utroque obtineat. Equidem adeo cognatas & affines has materias esse, plurimi Jcti præminentissimi ac imprimis Fernand. Vasquius, Petr. de Peralta, Didac. Covar. Anton. de Padill. & Alvar. Valascus attestantur, dum nimirum Majoratum nihil aliud, quam fidei commissum aliquod perpetuum censuerunt. Quia verò usu frequens & quotidiana, scitu necessaria nec minus difficilis utriusque cognitio, non me operam lusurum arbitratus sum, si utramque hanc materiam conjungendo inque unum velut congerendo pro virili addiscendi causa assumerem, ac una serie, unaque tractandi methodo percurrerem ac perlustrarem; Hac adjecta conditione, ut si quid diversitatis ac differentia in alterutra occurreret, id specialiter innuerem significaremque. Aliàs verò promiscuè & indifferenter utramque perstringerem ac degustarem.

THESIS I.

Us Fideicommissorum (a) cum sub Imperatore Augusto natum (b) sub Claudio altum & educatum (c) sub Nerone confirmatum (d) ac denique à
A 2 Sacra-

Sacratiss. Imp. Justinian. reformatum sit ac interpolatum: (e) Tutissimè testantes sub hoc dissonendi genere bona sua universis familiis totiq; posteritati relinquant.

(a) Hujus vocis notatio nativaq; ejusdem significatio, ipsam Fidei commissorum originem satis subinnuit. Nam olim i. tota hæc res nudo pudori & fidei eius, qui rogatus erat aliquid restituere, committebatur, adeoq; nulla præstandi necessitas jurisq; vinculum ei erat injectum § 1. *Instit. de fid. hered. Ulp. in frag. t. 25. & Paul. Sent. l. 4. c. 1.* quod 2. Confirmat § *fin. l. eod.* ubi prima fideicommissorum cunabula à fide hæredum pependisse & tam nomen quàm substantiam inde accepisse asseveratur. Atq; huc 3. Chifflet. quoq; *l. 1. de Jure fid. c. 1.* respexisse videtur, dum fideicommissorum nomen in familia Istorum natum eorumque proprium & vernaculum esse, asserit. (c) Primus namq; Imperator Augustus liberum hoc restituendi arbitrium propter insignem quorundam perfidiam immutavit, adq; juris necessitatem pertraxit, eâ videlicet ratione, ne ij, quibus justis ex causis aliquid relictum, cum id directo ex testamentis capere non possent, eo iniquè contra testatoris intentionem defraudarentur, *d. § 1. & fin. J. de fid. hered. argumento l. une. C. de his qui ante. ap. tab. l. 9. & 10. ff. pro Soc. (c) l. 2. § 32. v. 5. post deinde. ff. de Orig. Juris.* Necessitate n. juris imposita, cum justum videbatur & Reipub. salutare, nec minus necessarium, paulatim ea res in assiduam jurisdictionem conversa est. Tantus namq; fideicommissorum favor factus, ut proprius etiam prætor, qui de iis jus diceret, à Claudio crearetur, *d. § 32. & l. 2. C. qui pot. in pig. (d) § 4. J. de fid. hered.* Tempore n. Imperatoris Neronis, Consulibus Annæo Seneca & Trebellio Maximo existentibus, cum assiduus frequensq; fideicommissorum usus magis magisq; invalesceret, Senatusconsultum de hereditariis actionibus transferendis factum est, quod etiam à Trebell. Max. sic nuncupatum *d. § 4. l. 1. pr. ff. ad SCT. Trebell. VVesenbec. Parat. ad h. tit. num. 2. (e) § 7. J. d. t.* ubi Imp. Justin. exploso SCTo pegasiano propter scrupulosas stipulationum captiones omnem ejus vim

vim, effectum & auctoritatem interpolando & tollendo in
SCtum Trebellianum transfudit d. §. 7. aliaq; multa salu-
briter & novè eadem de materia sanxit & introduxit *argum. l.*
pen. & ult. C. ad SCtum. Trebel. Nov. 108. c. 1. & 2. & Nov. 123. c. 37.
(f) Nam cum jura fideicom: adeò multis Impp. constitutio-
nibus munita & confirmata sint, ut vix ullus commodior, ap-
tior, firmiorq; disponendi modus iis dari possit, quo testato-
res universo generi & agnationi suæ in infinitum consulere,
bonaq; sua perpetua efficere possent: Neque alias etiam te-
stantes quicquam carius aut antiquius imò magis in votis ha-
bere possunt, quàm memoriæ perpetuitatem, familiarum
splendorem & propagationem bonorumq; conservationem:
Igitur justis hisce ex causis sæpius factum est, ut testatores
bona sua extra familiam per modum fideicommissi alienare
prohiberent, atq; ita fideicommissa familiæ constituerent, ut
ex quamplurimis textibus in hac Disput. allegandis manife-
stum fiet. Quibus cum maximè conveniens & affine quoq;
sit illud disponendi genus, quo ob vim quandam majori æta-
ti innatã aliasq; prerogativas seniori ex filiis vel in familia ad
conservationem bonorum & familiæ dignitatem bona quæ-
dam relinqui, atque ita iisdem de rebus majoratus institui so-
lent. Quapropter de hac utraq; materia in seqq. melioris
cognitionis hauriendæ ergò, ulterius dispiciam.

I I.

*Visa notatione & significatione nominis fi-
deicommissi, ad majoratum (a) venio, qui procul
dubio à majore natu (b) sic vocatur, & aliàs a-
pud Interpp. varias sortitur appellationes (c)
& quandoq; pro juribus & præcipuis illis præro-
gativis primogenituræ (d) quandoq; v. pro ipso
jure quod in bonis habent majoratum possesso-
res, aliquando a. pro re ipsa majoratui supposita
accipitur.*

(a) Sciendum h. l. verbum majoratus collectivum esse;

A 3

&

& sub suo ambitu plures personas primogenitorum unius generis & qualitatis quoad primariam nativitatem respectu aliorum includere, adeoque perpetuitatem quandam omnemque substitutiones ad eandem inducendam necessarias importare. Quoties g. simpliciter & absolute ponitur ex vi verbi perpetuam omnium natu majorum vocationem implicat, ita ut bona semper unita conserventur, & de majore in majorem ejusdem familiae usque in infinitum deveniant. *Covar. Var. Resol. lib. 3 c. 5. num. 6. del. Castil. quest. Quotid. quest. 22. num. 2. & 3. & seqq.* Atque huc referenda quaestio: An is qui majoratum instituit seu fideicom. fam. relinquit, & ad ejus successionem majorem natu seu certas quasdam duntaxat personas eodem gradu invitavit, censeatur hoc ipso alios propinquos & collaterales exclusisse? Neg. verior. 1. quia majoratus ac fideicom. fam. ea natura est, ut bona in familia integra & indivisa perpetuo conserventur, *l. 114. §. 14. de leg. 1. l. 77. §. 27. de Leg. 2. l. 38. §. 3. de Leg. 3. l. 32. §. fin. de Leg. 2. l. 54. de Leg. fale.* Igitur majoratum instituens sive tale fideicom. relinquens censeatur omnes vocasse, omnesque substitutiones fecisse per quas familia potest conservari, *arg. l. 2. cum siml. ff. de Jurisdic. 2.* quia majoratus verbum ut & fideic. fam. sunt nomina collectiva, tractum successivum habentia, quae sua natura pluralitatem & perpetuitatem quandam involvunt. Igitur cum in vocatis specialiter perpetuitas non possit dari, his extinctis, qui nominati sunt, successio non expirat, sed ad alios proximiores devenire debet, *d. l. 32. in fin. l. 69. §. 3. de Leg. 2. l. fin. C. de V. S. l. 195. §. 1. & 2. ff. eod. 3.* quia hoc loco mens & voluntas disponentium haec est, ut omnes de familia succedant *dd. l. 67. §. 9. de Leg. 2.* Voluntas n. in fideicom. dominatur & inspicienda, *l. 19 ff. de C. & D. l. 16. C. de fideicom. & c.* Ea g. expressis verbis praeferenda, q. minus scriptum quam dictum sit, *d. l. 19. ff. de C. & D. l. 102. eod. l. 6. §. 1. C. de Inst. & Subst. l. 30. C. de fideic. & similibus.* Facit 4. quod casus proveniens ex natura & qualitate alicujus actus essentiali pro expresso censerit debeat, praesertim tunc, ubi ex unico etiam verbo plures subrogationes deducuntur *l. 41. §. 4 ff. de vulg. subst. (b)* Majoratum a majore natu dictum puto,

to, quia sc. is prima virtus in gradu naturæ, & simul ætatis ra-
tione existit, cui siue inter liberos siue in familia major & se-
nior sit, bona ea relinqui solent, ut penes eundem indivisa &
inalienabilia perpetuò ad familiæ conservationem remane-
ant; q^{uo} de plur^{ib}. 4. sub definit. majoratus. Major natu autem
proprie hic is dicitur, qui primò natus ætateq; cæteros ante-
cellit & juniore opponitur l. 15. §. ult. in fin. ff. de adopt. §. 4.
Inst. eod. l. 14 §. 1. & 2. ff. de bon. lib. adeò, ut tanquam senior
in jure successionis à lege aliis, qui dignitate genere, nobilita-
te, scientia vel aliis qualitatibus majores sunt, anteferatur,
glos. in C. lex est, dist. 2. Verbo majores natu, & fusissimè in c. se-
des, de rescript. c. Joseph, de V. S. l. 92. & 155. ff. de V. S. (c) Modo
n. majoratus, majoricatus, majoria, modo primogenium,
primogenitura, jus primogenitale, item Senioratus, priora-
tus, primatus aliisq; nominibus appellatur, Tiraq. de Jur. pri-
mog. quest. 1. num. ult. & in Prefat. num. 2, 3. & seqq. Roderic.
Suar. in quest. major. num. 6. & 8. Vasq. l. 2. de Creat. succel. §. 20.
num. 307. & alibi passim. (d) sic accipitur Gen. 25. v. 31 & cap.
27. v. 18. item cap. 43. v. 33. ibi: primogenitus juxta primogeni-
ta sua: Deut. 21. v. 17. Heb. 12. & talia jura sunt, ut primoge-
nitus ex omnibus bonis patris cuncta habeat duplicata, item
ut ad dextram Patris sedeat, habeatque vestem peculiarem.
diebus festis, aliisq; plura de quibus Th. seq. lit. e. (e) Bald. in l.
19. C. de jur. delib. n. 11. Tiraq. de jur. primog. quest. 1. n. 14. Sic
pignus quandoq; significat ipsam rem pignori datam §. 7. v.
nam pignoris, 7. de Act. 11. de distract. pignorum l. 6. §. fin. l. 8. §.
4. & 5. ff. de pig. act. quandoq; jus creditori in re pignorata
constitutum l. 1. prin. de pig. act. l. 4. de pign. Quod similiter
de commodato, mutuo deposito, feudo & emphyteusi de-
monstrare non adeò difficile esset, quæ itidem modò rem
contractui subjectam, modò ipsum contractum inde descen-
dentem denotant.

I I I.

Origo majoratus tum ex jure divino (a) na-
turali (b) & gentium (c) tum civili (d) canonico
(e), & consuetudinario (f) derivari potest.

(a) Jure

(a) Jure n. divino quam plurimæ prærogativæ & præ-
minentia primo natu præ cæteris competunt, *Gen. 25. v. 31. &*
cap. 27. v. 18. cap. 43. v. 33. ibi; primogenitus juxta primogenita
sua *Deut. 21. v. 17.* ubi cuncta ex bonis patris duplicata primo-
genitus sibi vindicat, ipse enim est principium liberorum ejus,
& huic debentur primogenita, cui suffragatur 2. quod primo-
genita ceu præstantiora & reliquis meliora Deo sint offeren-
da, consecranda & sanctificanda *Exod. 13. pr. & 22. Lev. 27.*
Num. 3. 8. & 18. Deut. 12. 15. & 17. Item primitivæ fructuum,
Exod. 25. & 34. Num. 31. Deut. 18. & 26. & alibi passim, nec non
3. illud Zachariæ *cap. 12. ibi:* & dolebant super eum ut doleri
solet in morte primogeniti, & *2. Reg. 13. ibi:* & noluit contri-
stari Spiritum Ammon filii sui, quoniam diligebat eum, quia
primogenitus erat ei; hinc etiam 4. ultima illa Ægyptiorum
plaga mors sc. omnium primogenitorum longè gravissima fu-
it acerbissimaq; *Exod. 11. (b) 1.* Quia omnia animalia ex lege
ipsius naturæ & naturali quodam instinctu ardentius im-
pensiusq; primogenita amant, eisq; velut jus quoddam primo-
genituræ attribuunt, idq; 2. ideò, quia primonata sunt veluti
ipsis progenerantibus conjunctiora, dum scilicet ex his im-
mediatè enascuntur, eosq; arctiori propioriq; naturæ & ne-
cessitatis vinculo attingunt, quod 3. Sacris quoq; literis con-
sentaneum, quæ primogenitum filium dicunt primitias sive
principium virtutis & virium patris *Psal. 78. Gen. 49. ibi:* Ru-
ben primogenitus, tu fortitudo mea & principium doloris
mei &c. Et hoc ipsum 4. natura tum in animalibus brutis,
tum etiam in herbis & plantis attestatur, quarum primitivæ
primæq; virtutes meliores reliquisq; præstantiores & effica-
ciores, non tam in medicina, verùm aliis etiam in usibus hu-
manis crebrò conspiciuntur. (c) 1. quia apud omnes gentes
observare licet, quæ singularia & præcipua quædam majori-
bus natu ceu capitibus familiarum assignant: primogenia n.
familiarum quædam ornamenta & dignitates privatae scil. &
domesticæ esse censentur, unde apud Gallos, Hispanos, An-
glos, Ungaros, Apulos & Siculos, item Insubres, Syros, Par-
thos, Germanos & Numidas ejusmodi observantias & con-
suetudines frequentes usuq; receptas esse prolixè testatur. *Ti-*
129.

naq. d. prefat. n. 3, 4, 5. & seqq. Gold tract. de Senior. l. 3. c. 9, 10.
& seqq. 2. quia jus testandi, contrahendi & de rebus suis liberè
disponendi ratione primæ originis ex jure gentium proma-
nat l. 3. §. 2. ff. de mil. test. l. 2. C. eod. l. 5. ff. de iust. & Jur. §. 2. I.
De l. N. G. & G. l. 1. pr. de acqu. rer. dom. §. 11. I. de R. D. At bo-
nis suis certas leges, conditiones, modos & gravamina anne-
ctere sive per modum testandi contrahendive, uti in majora-
tibus evenire solet, continetur sub illa disponendi libertate
l. 21. cum siml. C. mand. E. erit juris gentium. (d) 1. quia ratio-
nes & fundamenta quibus majoratum institutio potissimum
sustinetur, ex jure civili petita sunt, nimirum ut memoria familia
bonaq; defunctorum indivisa, integra & illa la penes familias
maxima Reip. utilitate conserventur; infra Tb. 4. 7. & aliis Tb.
2. quia jus civile passim multa de fideicomm. conditionibus,
cautionibus & gravaminibus, in quibus majoratum natura
consistit, disponit l. 69. §. 3. Ibi proximus quisq; primo loco videa-
tur, invitatus de leg. 2. l. 38. §. 1, 2, & 3 de leg. 3. l. 32. in fin. l. 77.
§. 11. de leg. 2. l. fin. ff. d. Fid. Instr. cui 3. accedit, quod majoratus
species sit quædã fideic. atq; in quamplurimis eodem jure cõ-
suetur. infra Tb. 4. lit. g. & b. At fideic. juris esse civilis Tb. 1. ostendit
f. m. hinc etiam 4. argumentatio à Vasallo, Emphyteuta, fidei-
commissario, fructuario, marito aliisq; similibus, propter i-
dentitatem rationis, ad majoratus possessorem sæpius sumit-
tur; Baldus in d. l. 19. C. de iur. delib. n. 6. Roderic. Suar. d. quest.
n. 2. 3. 4. Covar. lib. 3. Resol. c. 5. n. 5. Ludov. Mol. lib. 1. de Hisp.
primog. c. 7. (e) Gloss. in c. quam periculosum 7. quest. 1. ubi in
verbo primatus plures recenset prærogativas: nimirum pri-
mogenitos in festis sacrificia obtulisse: sedisse ad dextram pa-
tris: cibos duplicatos sumisse: diebus festivis pretiosam ves-
tem induisse: cuncta ex bonis parentum duplicata accepisse:
eosq; in solennitatibus & conviviiis fratribus minoribus
benedixisse, ac tandem à patre in mortis articulo benedictio-
nem recepisse. c. 5. de V. S. C. Ecclesia v. item peccato Aegyptiorum:
item vers. animalia v. Aegyptiorum & primogenita. quest. 1. & c. rever-
timini 16. quest. 1. & gloss. in c. licet de voto. (f) quia non raro
etiam in his vicinis aliisq; locis ejusmodi testantium disposi-
tiones fieri solent, quibus certa quædam bona penes majora-

B

rem

tem natu in familia perdurare præcipiuntur. Et licet ab ini-
tio Reges, Principes ac Duces, in suis regnis, principatibus ac
ducatibus tale quid proprium ac peculiare habuerint: attamen
cum subditorum mos sit, ut in omnibus id sequantur, quod
Reges ac Principes suos facere conspiciunt, juxta illud
Claudiani:

Regis ad exemplum totus componitur orbis:

Maximè cum hoc modo patrimonia unita conservètur, & totis
familiis optimè prospiciatur, ideò factum est, ut paulatim à
principibus in subditos & privatos hæc consuetudo sit deri-
vata ac transfusa, c. duo ista 23. quest. 4. Panorm. in c. venerabi-
lem, Verb. Germanus de Electione.

L. V.

*His præmissis: definitiones fideicommissi fa-
milie (a) & majoratus conjungens, tales subij-
cio: Illud est donatio (b) quedam (c) à defuncto
ea lege relicta, ut bona proximioribus eodè gra-
du (d) in familia perpetuò (e) ac ordine succe-
sivo (f) deferantur: Hic verò est fideicommissum
(g) quoddam (h) in bonis institutoris eo modo re-
lictum, ut ea in familia integra perpetuò (i) con-
serventur, proximoq; cuiq; primogenito (k) or-
dine successivo (l) deferantur.*

(a) Nomen familie collectivum est & universam agna-
tionem plurium personarum ascendentium, descendentium
& collateralium, imò uxorem quoq; generum & nurum com-
prehendens l. fin. C. de V. S. l. 195 § 1. & 2. ff. eod. l. 32. § fin. l. 69.
§ 3. de leg. 3. Nov. 159. pr. c. 1. & 2. ac dupliciter accipitur: pro-
priè n. & strictim eos tantum qui in potestate ac jure unius
sunt complectitur: latius v. & generalius sumptum alios quo-
que agnatos, collaterales & propinquos continet d. l. fin. § l.
195. de V. S. l. 38. § de leg. 3. l. 78. § 3. de leg. 2. (b) 1. quia ex me-
ra

ra liberalitate nullo jure cogente proficiscitur. l. 1. 25. § 29 ff.
de donat. l. 18. de adim. vel transfer. leg. l. 67 §. 1. de leg. 2. l. 82 ff.
de Reg. Jur. 2. quia nullum onus aut incommodum extrinse-
cum, sed merum lucrum in sese continet, l. 32. v. nam legat. ff.
mandat. § 6. Inst. de leg. l. ult. C. de hered. act. 3 per §. 1. § 3. J.
de leg. ubi donatio quædam ab ipso Imperat definitur: ac licet
4. fideicommissarius quoq; ad onera quædam teneatur: ea ta-
men realia sunt quæ ex re ipsa oriuntur, ac plerumq; quemvis
rei possessorem, & sic donatarium quoq; sequuntur: sic etiam
Legatum interdum onus habet l. 20. de leg. 2. l. 78. de leg. 1. l.
8. de leg. 3 & contra hereditas, quæ solvenda est, licet aliàs
multis oneribus supposita sit, lucrosa dicitur l. 7. §. 5. § 8 ff. de
minor. l. 108. § 4. de leg. 1. l. 119. de V. S. facit 5. quod quemad-
modum fideicommissum aliud universale: aliud v. particulare:
t. t. ff. § C. ad Sctum Trebel. § t. t. ff. § C. de leg. sic quoq;
donatio alia universalis, alia particularis l. 35. §. 4. v. vel etiam
totius, § 5. ibi totam substantiam tradere C. de donat. l. fin.
§. pen. C. com. de leg. l. 50 ff. de leg. 2. l. 8. C. de revoc. donat. l. 17.
§ 1. quæ in fraud. cred. l. 5. C. de inoff. donat § 40. J. de rer. divis.
(c) scilicet non pura & simplex, sed certis legibus & modis li-
mitata, uti ipsa definitio loculentiùs demonstrat. Notandum
a. h. l. fideic. hæc per modum præceptionis relinqui solere;
præceptum v. hujusmodi duplex esse: vel enim cum causæ &
quidem justæ & rationabilis expressione, nec non certæ per-
sonæ intuitu & affectione, vel absq; ejusdem adjectione & cõ-
sideratione concipitur: priori modò efficax & validum est:
posteriori v. inutile & nullius momenti l. 114 §. 14. de leg. 1. l.
38. § 4. de leg. 3. l. 93. d. leg. 3. arg. l. 24. §. 7 de fid. liber. Ratio
a. cur causæ expressio requiratur inter varias quas Dd. com.
tradunt, hæc verisimilior videtur, quod per hujusmodi præ-
ceptionem adimatut facultas liberè de rebus suis disponendi
& testandi. Nam postquam fideic. agnoscendo fideicommis-
sum, dominus ejus effectus est, ei postmodum liberum de iis
pro arbitrio disponendi l. 21. C. mand. l. 6. § 11. ff. de petit. he-
red. l. 14. C. de contrab. empt. Igitur ut ei hæc facultas auferar-
tur, justa & rationabilis causæ ejusq; expressio necessaria est
d. §. 14. l. 77 §. 27. l. 69. §. 1. § 3. de leg. 2. Atq; hæc causæ ex-
pressio

pressio iterum vel apertis verbis declaratur, vel tacite subintelligitur: exempla sunt in *l. 3 §. 4 ff. de adim. leg. l. 1. C. de his qua pen. nom.* Veluti quia hanc domum propriis manibus construxi: quia majorum meorum fuit: vel ea à Principe mihi donata est: Tacite subintelligitur in prodigo, homine minus industrio, *l. 71 ff. de cond. & demonstr.* quia in talibus personis dilapidationis suspicio timetur *l. 12 §. 4. de usu & hab. l. 13. C. de testam. mil.* Sic etiam tacite inest, quando res sua natura non potest alienari *l. 21. C. de SS. Ecclesiis.* Et haec tenus dicta ad majoratus quoque non incommodè trahi posse puto (d) 1. per legem 32. §. fin. de leg. 2. ubi expressè dicitur: In fideicommissis fam. eos admittendos, qui nominati sunt, aut post omnes eos extinctos, hos qui primo gradu procreati. 2. per *l. 54 ff. de leg. falc.* Ubi pater filium proximiorum gradu heredem instituit, ejusque fideicommissit, ne fundum extra familiam alienet, sed eundem nepotibus relinquat. Cui 3. ad stipulatur communis succedendi ordo, qui efflagitat, ut proximus semper remotiori praeferratur *§. 1. in fin. 7. de leg. agn. success. & §. 5. 7. eod.* Is igitur pariter in hisce fideicommissorum speciebus servandus, quippe cum his quoque modis aequè universa bona & integrae hereditates deferantur. *infra thes. 12. lit. 6.* Quibus 4. accedit *l. 69. §. 3. ff. de leg. 2.* ubi omnes de familia ad fideicommissum petitionem admittuntur, & si non sunt ejusdem gradus, ita res temperari debet; **Q**ut proximus quisque primo loco videatur invitatus. Et de hac proximitate indagandum h. l. venit: an scilicet ea respectu institutoris majoratum taleque fideicommissi relinquentis, an verò ultimi possessoris ac fideicommissarii ratione consideranda? quorum posterius arridet. 1. Quia quoties fideicommissum seu majoratus agnationi alicui defertur, is ordo ex praesumpta testatoris mente servandus est, quem lex praescribit, nisi tamen disponens expressè alium ordinem constituerit. *l. fin. C. d. V. §. d. l. 32. §. fin. d. leg. 2.* At lex in successione intestati proximiorum respectu ultimi morientis semper praefert *§. 1. 5. & 7. l. de leg. agn. suc. l. 2. §. 1. de suis & legit. l. 29. §. 1. & seqq. ff. de libr. & posth.* E. hunc legis ordinem testatorem evertere voluisse, aut odisse, non est verisimile, Comprobat 2. expressè *d. l. 32 §. fin. ibi: & qui ex his, proximo gradu procreati sunt, Ergo si hi, post*
pro-

proximiores succedunt, qui ab ipsis possessoribus horum fideic. procreati sunt, sequitur quod proximitas non respectu primi testantis, sed ultimi possessoris consideretur, cui 3. consentaneum est, quod per unius admissionem, testator censeatur, omnem illius posteritatem cæteris de familia prætulisse, ob eandem scil. affectionis & dilectionis rationem l. 16. & l. 30. cum simil. C. de Fideicom. ac 4. ulterius confirmat d. l. 69 §. 3. Ubi si non sunt pari gradu succedentes, proximus quisque respectu possidentis semper primo loco videtur invitatus, facit 5. c. 1. 2. f. 50. Ubi quando feudum proximioribus deferretur, ad omnes illos pertinet, qui ex illa linea sunt, ex qua defunctus & sic ultimus possessor fuit, ac confert 6. ratio hæc, quod ex successione ultimi possessoris censeatur res fideic. subiecta ejusdem effecta, & ab eodem juxta communem successionis ordinem ad alios sibi proximiores translata, quibus 7. accedit, quod in antiquissimis fideic. fam. ubi vel mille annorum circuli sunt revolvendi, vix possibile sit scire, quis testatori sit proximus, lg. ad vitandam hanc inconvenientiam melius & consultius est ab ipso possessor. ultimo proximitatem derivare. Ad quem autem usq; gradum proximitas hæc sese extendat, & an quartum etiam gradum excedat, miræ cōcertationis quaestio est? In infinitum eam extendendam puto. 1. Quia sola voluntas testatoris in fideicom. spectanda l. pen. de leg. 1. l. 7. in fin. de suppel. leg. d. l. 16. C. de Fideic. At hæc in fideicom. fam. talis est, ut bona perpetuò & in infinitum penes familiam remaneant d. l. 32. §. fin. d. l. 69. §. 3. ibi: omnes fideicom. petent, qui in familia sunt, & l. 78. §. 3. d. leg. 2. ubi finita demum familia, potestas in exterum alienandi, concessa est, E. ea in infinitum extendenda. 2. quia propria natura & forma horum fideicom. hæc est: ut sint perpetua & extra familiam inalienabilia, hæc ib. lit. seq. at v. quod perpetuum esse debet, non ad quartum duntaxat gradum sed in infinitum est prorogandum: accedit 3. quod valdè durum & inhumanum foret, imò contra expressam & indubitatum testantis voluntatem ejusmodi fideicom. ad quartum gradum adstringere velle, quod tamen testator studio conservandæ familiæ in infinitum usq; servare voluit, maximè 4. cum fami-

liae nomen, non quartum tantum gradum, sed etiam ultio-
res complectatur. *d. l. fin. de lenis l. 195. §. 1. & 2. ff. de V. S. & aliis
tex. supra. relatis. (e) 1. Per d. l. 114, §. 14. de leg. 1 & l. 38. §. 3. 4.
& seqq. ff. d. leg. 3. & ad. ll. lit. preced. adductis. 2. Quia testat-
tor prohibendo, ne bona de nomine suo exeant, nihil magis
in votis habet, quam ut unita ea, & in alienabilia, in familia
conseruentur. *l. 78. §. 27. ibi: eos enim ad fideicom. videtur
invitasse & c. & l. 75. §. d. leg. 2. ibi: quia finita est causa prohi-
bitæ alienationis, res alienari in extraneum poterit, facit 3.
splendor & dignitas, quæ familiæ inde accrescit. Publicè n.
interest, ordinum dignitatem familiarumq; salvam esse *l. 1. §.
14. ff. d. Ventr. Inspec. (f) 1. per. d. l. 32 §. fin. ubi primò ad peti-
tionem fideic. admittuntur, qui nominati sunt, deinde post
hos extinctos, ij, qui ex nomine defuncti fuerunt, tempore
quo testator moreretur ac tandem hi, qui ex his proximo gra-
du procreati sunt. 2. per *d. l. 69 §. 3. ibi: omnes de familia fideic.
petent, si tamen ejusdem gradus non sunt, proximior videtur
invitatus 3. per *text. l. fin. C. de V. S. ubi si nulla specialis adje-
ctio à testatore in personarum vocatione facta est, gradatim
proximiores admittuntur. vid. *h. tb. lit. d. notata. (g) 1. Quia
& hic donationis quædam spes est, ex mero liberalitatis be-
neficio nullo jure cogente promanans. *arg. l. 67 §. 1. de leg. 2. l.
2. l. 25. & 29. ff. d. donat. l. 82. cum simil. de R. I. 2. Quia quemadmo-
dum titulo fideicommissi tam universa bona quam portio
quædam particularis sive in testamento sive per modum con-
tractus relinquitur; *infra tb. 6. lit. a. sic quoq; per majoratum
tam universitas rerum, eaq; sive unius generis sive diversi quæ
certæ res particulares pariter vel ex testamento vel per con-
tractum transferri solent. *arg. l. 70. d. usufr. l. 30. pr. in fin. pr.
de Vsu cap. l. 2. & 3. C. de don. sub mod. l. 50. d. leg. 2. l. 1. C. de
don. mort. causa *arg. l. fin. & l. 15. C. d. pact. vid. *infra. d. tb. lit. a.
(h) Quia plura quæ obtinent in fideicom. puris & simplicib9
huc non possunt trahi. Nam 1. hic nulla fit restitutio fideic.
de manu in manum *l. 15. C. d. fideic. l. 10. ff. d. Iur. Codicil. l. 2.
ff. ad Trebel. l. 1. Quor. legat. sed sufficit prima instituentis ver-
balis restitutio. *l. 63. & l. 37. ff. ad Trebel. cujus postmodum vi
& virtute, quilibet major natu mortuo prædecess. re ad suc-
cel-*************

cessionem vocatur; quasi tunc purificetur conditio diesq; ve-
nerit, ubi ipso jure majoratus deferatur. *l. 26. pr. ff. d. Usufr.*
leg. l. fin. C. d. leg. l. 60 ff. d. furt. l. 80 ff. d. leg. 1. l. 3. C. d. don.
submod. Similiter hisce fideic. applicari nequeunt, quæ 2. de
coactione, 3. herede adire nolente, 4. de falcidiæ & Trebel-
lianicæ detractio, 5. fructuum perceptione & imputa-
tione aliisq; similibus in materia fideic. constituta sunt. (i)
Utraq; hæc qualitas perpetuitatis scil. & ut in familiis bona
perseverent communis est, tam fideic. fam. quàm majorati-
bus Utroque n. hoc modo à disponente bona ea lege conce-
duntur, ut ea perpetua, unita & indivisa in familiis perdurēt,
universæq; agnationi bono cedant *d. l. 32. § fin. d. l. 69. § 3. l. fin.*
C. d. V. S. Quippe cum familiarum dignitates adeoq; bonum
publ. hac ratione promoveatur *l. 13. § 1. C. d. Ventr. Inspic.* Atq;
hæc non tantum in propria verum etiam aliena familia obti-
nent. 1. Quia eadem testatoris affectio & familiæ dilectio hic
militat, qua dignitatem ejusdem, bonorumq; conservationem
satagit. *Bart. in l. cognatis n. 5. ff. d. Reb. dub. Salic. in l. quoties*
ab omnibus C. d. fidei. n. 3. Alciat. in l. pronuntiatio § familia in
verb. agnationis in fin. ff. de V. S. (k) Hæc n. natura est majora-
tum, ut præcisè in iis unus duntaxat succedat, & quidem na-
tu major proximus, ex ipso genuino verbi significato, adeoq;
in hoc à fideic. fam. differt; quod in iis omnes eodem gradu
proximiores de familia admittantur. *d. l. 32. § fin. d. l. 69. § 3.*
Et aliis ll. supr. allat. Atq; hinc colligere licet, naturæ major-
atus nihil magis repugnare quam duorum simul & semel fas-
cæm successionem: Etenim cum majoratus sit indivisus ma-
joremq; in familia duntaxat respiciat; utiq; uno eodemq; e-
tempore apud plures existere nequit Facit quod ex bonorum
divisione perpetuitas successionisq; unitas destruat. (l)
vid. supr. lit. f. Et ibi allag. ll. Facit deinde ratio; quod verbum
majoratus sit collectivum, ac pluralitatem personarum qui-
dem implicet; sed ex genuino verbi significato, eas simul &
semel non admittat, sed observata ætatis proximitatisque
prærogativa. *d. l. fin. C. d. V. S. d. l. 195. § 1. C. 2. ff. eod.* Hoc lo-
co amplissimus sese offerret campus dicendi de vocatione plu-
rium copulativa, alternativa seu disjunctiva, item ut unus si-
null

mul cum alio succedat aliisque disponendi modis conditionibusq; adjectis, an nimirum ita vocati simul an v. ordine successivo sint admittendi? Sed quoniam de his aliàs quoque in materia success. tractari solet, nec non alias hæc res fusissima, lg. brevitatis studio relinquo.

V.

Definitionem explicatam excipit divisio: quia verò tam in majoratibus, quam fideic. fam. eadem occurrunt membra dividenda, ea conjunctim perstringere conabor. Est autem Majoratus seu fideic. fam. 1. aliud expressum (a) aliud tacitum seu conjecturatum (b) 2. aliud reale (c) aliud personale (d) 3. Et vicissim aliud simplex Et absolutum (e) aliud verò conditionatum Et in casum alienationis seu contrafactionis conceptum (f) 4. Item aliud revocabile (g) aliud irrevocabile (h) atq; iterum 5. aliud proprium (i) aliud improprium (k) ac tandem 6. aliud conventionale (l) aliud v. ex ultima voluntate constitutum (m).

(a) Hoc est quando expressis & dispositivis verbis adjectaq; causa testator voluntatem suam exponit de personis ad majoratum seu fid. hoc admittendis repellendisve; nec non quibus alienatio interdicta sit aut permessa. l. 69. § 3. d. leg. 2. l. 38. § 2. Et 3. d. leg. 3. Ubi certæ personæ, quibus alienatio interdicta, exprimuntur. Effectusa. in eo est: ut si quid contra expressam prohibitionem fiat id nullum sit. l. 77. § 27. d. leg. 2. l. 114. § 14. Et 15. d. leg. 1. l. pen. § 15. ibi: Si a. aliquis præter hæc fecerit, erit quod obligatur inutile atq; irritū, de leg 2

(b) Tacitum est, quando expressa disponentis quidem verba deficiunt, at quæ ejus mens fuerit, ex substitutio de fideicom.

Nulla

missaria tacita vel aliunde rationibus & conjecturis facile colligere licet. *l. fin. §. 3. C. Comm. de leg.* Et talis conjectura est; quando disponens bona in familia conservanda præcipit, ne de nomine suo exeant, item cum alienationem extra eandem fam. inhibet, nec non quando vult, ut in iis servato ordine in infinitum succedatur Et de his ultimarum voluntatum conjecturis & effectibus pluribus agit *Jason ad d. l. 11 45. 14. d leg 1. Petr. Antou. de petra Tract. de Fideic quest 3. & 4. Ludov. Mol lib. 1. Hisp. primog. c. 3. Bologn. ad d. l. 14. § 14 per totum.* (c) Reale est quando citra commemorationem certarum personarum ipsis bonis talis conditio vel modus adjicitur, quò ea perpetuo in familia conservari præcipiuntur. *d. l. pen. § 15. d. leg. 2. d. l. 38. § 2. 3. & seq d. leg. 3. l. 78 § 3. d. leg. 2.* Effectus in eo: quia hoc modo onus reale bonis impositum, quod ad quascunq; simul pertransit personas. *arg. l. 67. ff. d. contrab. emt. l. 12. § 2. fam. horcisc. l. 23. § 2. de Servist. rustic. l. 120. d. R. I.* adeoq; fortius & efficacius tale est fideicom. cum semper sequentem in gradu admittat. *d. l. 69 §. 3. d. l. 32. § fin. d. leg. 2. cum simil* (d) Hoc est, quando verba & dispositio relinquentis fideic. ad certas & speciatim nominatas personas, quas non egreditur, restricta est. *d. l. 78. § 3. ff. d. leg. 2. d. l. 14. § 15 l. 54. ad leg. Falcid Nov. 159. pr. c. 1. & simil.* Nisi tamen testator ejusmodi causam & rationem annectat, quæ vi & natura sua reale fideic. inducat, ceu sunt: prohibitio de non alienando indefinita, familiæ & nominis sui conservatio, bonorum perpetuitas &c. *Jason. ind. §. 14. l. 114. n. 146. 152. Ant. d. Petr. d. tract. quest. 2. n. 13. & seqq.* Atq; hinc in dubio, tale fideicom. reale præsumitur. *Ant. petr. d. l. n. 12 & DD. ibi all.* Et huc etiam potest referri majoratus & fideic. illud, in quo ex electione succeditur, quod personale ideò videtur, quia certam personam electam concernit eamq; non transgreditur. *l. 67 pr. § 1. 2. 5. & 6. ff. d. leg. 2.* Ubi simul in disquisitionem vocari potest an eligens electum possit gravare? quod negandum existimo. 1. Quia successio fideic. non ab ipso eligente, sed primo majoratus seu fid. institutore capitur. Nam is dare censetur qui alteri commisit. *d. l. 97. pr. & § 1. ibi:* non n. facultas necessaria electionis, propria liberalitatis beneficium est: & § 5.

C

ubi

ubi is, cui electio concessa, gravato gravamē aliquod injūgere
nequit. 2. Per l. 9. C. d. Fideic. ubi regula proponitur, neminem
sc. cum gravare posse, quem non honoraverit. Ac licet 3. e-
ligens quo ad actum eligendi & quatenus hunc potius alii
præfert, honorem electo facere videatur: is tamen honos r. o.
ejus naturæ qualitatis & effectus est, ut propterea electū gra-
vare queat, siquidem cum ex præcepto defuncti & necessitas
te eligendi officii sc. ratione eligat, actum hunc gratis expedi-
re remq; integram & illibatam conferre tenetur. l. 1. § 16. ibi:
si heres præceptorum ff. ad Trebel. & d. l. 67. § 1. ibi: quid est n.
quod de suo videatur reliquisse, qui quod relinquit, omnimo-
dò reddere debuit? Similiter hic aliæ quoq; quæstiones inseri
possent, videl. de electionis varietate, an sc. eligēs in eligendo
variare possit? item an ea facultas sit cessibilis? &c. verum,
quoniam de his apud authores passim tractatio occurrit, ea-
ceu aliena hinc missa facio. (e) Hoc tunc inducitur, quando
fundator majoratus aut fideicommittens principaliter & ver-
bis dispositivis causam prohibitionis continentibus ordinat,
ut bona sua in familia permaneant, atq; sic per modum causæ
finalis & rationis verba perpetuitatem denotantia exprimit.
d. l. 114. § 15. d. l. 69. § 3. & l. 77. § 27. & l. 78 § 3. d. leg. 2. Petr. d. tr.
quæst. 5. n. 2. 3. & seq. Job del Castil. Quotid. Controvers. 6. 22. n. 79.
Nam verba hæc: perpetuò semper, omni tempore per univer-
sum tempus, in infinitum & similia favorem generis aut fami-
liæ continentia per modum rationis disponendi expressa, fi-
deic. absolutum important. dd. jam ll. & l. pen. § 15 ff. de leg. 2.
l. 38. pr. § 1. 2. & 4. ff. de leg. 3. Petr. d. l. n. 12. (f) Conditiona-
tum illud dicitur, quando verbis enunciatis bona in familia
permanere præcipiuntur, adeoq; alienationis prohibitio, ad
certas duntaxat personas casusq; restricta est. Exempl. habet-
tur in d. l. 38. § 3. ubi his verbis enunciatis fideic. conditio-
natum constituitur: ita enim fiet ut fundus Titianus de nomi-
ne vestro nunquam exeat & d. l. 67 § 5. iis in verbis: peto non
fundus de familia exeat. Anton de Petr. d. tr. c. 5. n. 48. cui sus-
fragatur, quod verba enunciativa nihil disponant. l. 26 § fin.
depositi cum simil. Ac de effectu horum fideic. aliisq; multis &
diversissimis casibus, quibus fideicom. absolutum vel condi-
tiona-

tionatum inducatur. *vid Jason. ad d. l. 114. § 14. & Bolognet ib.*
Ant petr. d. tr. quest. 5. & 7 (g) Revocabile est, quod ultima ali-
qua voluntate, vel per alios actus inter vivos in vim tamen su-
premi iudicii ita constituitur, ut ad mortem usq; revocari pos-
sit. *l. 4. d. Adm. leg. l. 12. ibi.* quando fideicommissi partibus
funguntur *C. ad leg. Falc. l. 20. § 3. ibi.* sed potius supremi ju-
dicii divisionem *ff. Fam. Erisc. l. fin. ibi: nisi ipse forte & c. C. d.*
pañ. l. 22. ibi: nemo n. eam sibi potest legem dicere, ut à prior-
re recedere ei non liceat. *d. leg. 3 (b)* Hoc verò est, quod per
viam conventionis contractus, vel donationis, aliisq; actibus
inter vivos, in quibus in præjudicium alterius poenitere non
licet, constituitur. *arg. l. 10. § fin. d. bon. poss. contr. tab. c. 1. § 2.*
in fin. 2. f. 8. l. 4. C. de don. sub modo l. 9. 22. & 25. de donat. In
his enim neuter ex contrahentibus potest legem contractui
vel donationi appositam in alterius præjudicium, cui exinde
jam dum jus quæsitum est, immutare, *ad l. l. 12. § 2. & l. 106.*
ff. d. Solut. l. 10. C. d. pañ. l. 178. d. R. l. (i) Proprium fideic. aut
majoratus propriè dictus quid sit, apparet *ex definitione supr.*
l. besi 4. tradita. (k) Hoc autem est, quando contra naturam &
substantiam quædam in fideic. immutantur, ita ut vel non o-
mnes de familia admittantur: vel ordo successivus non obser-
vetur: vel si non in perpetuū sed ad certam tantū generatio-
nem duret; Item in quibus non una familia sed ex diversis
fam. plures personæ vocatæ *l. 38. § 2. & 3. d. leg. 3. l. 78. § 3. de*
leg. 2. l. 54. ad l. Falc. arg. c. 1. § 1. & 2. 2. f. 2. & 2. feud. 58. ar-
gumento scil. à feudis ducto, quæ pariter quædam propria,
quædam v. impropria dicuntur. *(l)* Hoc est quod aliquo actu
inter viros & per modum contractus constituitur. *l. 2. & 3. C.*
de don. sub mod. l. 50. d. leg. 2. l. 1. C. de donat. mar. causa l. 61. f.
V. O. l. 15. 17. & l. 19. C. d. pañ. l. 10. eod. Ratio est. nā quæadmodum
testando rebus suis legem quis dicere potest, quam vult *c. di-*
sponat. Nov. 22. l. 120. d. V. 8. sic & contrahendo d. l. 10. C. d.
pañ. & l. 1. C. d. pañ. conv. int. l. ult. d. rer. permut. l. unic. in fin.
C. d. Rei Ux. act. facit, quod cuiq; rerum suarum libera con-
cessa sit administratio l. 21. C. Mand. l. 1. ff. Si à parent: quis ma-
num fuer. item quod ab ultimis voluntatibus ad contractus
valeat argumentatio l. 46. d. leg. 1. Ideoque ad similitudinem

Fideicommissorum in contractibus quoq; gradus & successio-
nes de uno ad alium quis subordinare, non prohibetur. *d. l.*
50. d. leg. 2. pr. l. d. sing. reb. per fideic. (m) Hujusmodi sunt o-
mnia fam. fideic. quæ per quamcunq; ultimam voluntatem
relinquuntur. *text. pass. alleg.*

V l.

Causa efficiens majoratum ac fideicfam.
est voluntas Institutoris vel fideicommittentis
eaq; expressa (a) vel tacita & conjecturata (b)
nec non aperta legum Dispositio (c) hanc testan-
tium voluntates approbans & confirmans.

(a) *Per d. l. 32. §. fin. l. 69. §. 3. l. 67. pr. & §. 5. & 6 l. 37. §. 23.*
d. leg. 2. & alibi pass. Rat. Nam causa efficiens ea est, quæ rem
producit & in actu constituit: at ea h. l. principaliter est vol-
untas testantis dd. ll. quippe qua cessante, omnis quoque &
majoratum & fidei commissorum constitutio cessat. Con-
sistit autem hæc voluntas vel in præceptione, ut sc. bona in
familia remaneant, utq; in infinitum ordine successivo defe-
rantur &c. vel prohibitione, ne sc. extra fam. alienentur, ne-
ve ad extraneum deveniant, aliisq; præcipiendi & prohiben-
di formulis modis & casibus, iisq; vel expressis vel tacitis infi-
nitis & innumerabilibus, de quibus fusissime videri possint. Ia-
son. ad l. 114. §. 14. d. leg. 1. & Bologn. ibid. Anton. de Petra d. tr. c.
2. 3. 4. 5. & 9. & per tot. ferè tract: Tales modi principales ac
generales sunt, quibus majoratus institui fideicommissaque
relinqui solent: Institutio, donatio modalis vel conditiona-
lis, substitutio, divisio, codicilli, legatum, prælegatum, con-
ventio & contractus. l. fin. C. d. Pact. l. Fin. C. Fam. Excise. l.
20. §. 3. ff. eod. l. 11. C. d. donat. l. fin. Spenult. C. Comm. de leg. &
simil. (b) per d. l. fin. §. antepen. l. 67. §. 9. d. leg. 2. Ratio in ve-
rosimili testatoris voluntate consistit, quæ tam in contracti-
bus, quam ultimis voluntatibus præsertim in fideic. semper
inspicienda. l. fin. C. d. fideic. l. fin. C. quæ res pign. obl. Mens e-
nim & voluntas regit & gubernat dispositiones hominum,
cui

cui verba ceu signa & notæ rerum inserviunt. *l. pen. de leg. 1. l. 10. C. d. Fideic. l. 19. de Cond. & demonst. l. 16. & 30. C. d. Fideic.* Hinc ex præsumta & conjectura mente, fideic. inducitur *d. l. 67 § 9. ibi:* Si ommissa fideicommissi verba sunt, & cætera quæ leguntur, cum his quæ scribi debuerant, congruant: rectè datum & minus scriptum intelligitur, & *§ fin. ibid. l. 69. d. leg. 3.* Sic quando testator constituit, ut bona sua de majore, in majorem, de herede in heredem: de masculino in masculinum gradatim & successivè transire debeant, ex his & similibus formulis, eum majoratum vel fideic. relinquere voluisse colligitur: Similiter si usus sit verbis, perpetuitatem aliquam denotantibus veluti sunt, semper, perpetuò, in infinitum, per universum tempus, &c. idem dicendum est. *vid. th. preced. lit. e.* An verò melius utiliùve sit per modum contractus: an verò Q. ultimæ, voluntatis ejusmodi ordinationes & majoratus instituire, dubitationis est? Pro ultimis voluntatibus militat, I. Quia testantium dispositiones firmiores plerunq; sunt durabilioresque ac vim legis habent *Nov. 22. c. 2. l. 102. d. V. s. ubi è contra conventiones contrahentium facilè dissolvi revocariq; possunt. l. 35. d. R. l. l. 100. & 153. ff. eod.* 2. Quia ultimæ voluntates, longè sunt favorabiliores & benignius latiusq; interpretantur. *l. 12. d. R. l. l. 8. C. d. Fideic. l. 5. ff. Test. quemad. aper.* Hinc etiam 3. Alienatio contra testatoris prohibitionem facta vana & irrita est. *l. pen. § 15. d. leg. 2. l. 77. § 27. d. leg. 2. l. 114 § 114. & 15. d. leg. 1. (c)* Quia lex semper justas disponentium voluntates, easq; tam tacitas quam expressas firmat & tutetur. *d. l. 16 & 20. C. d. Fideic. l. 102 ff. d. Cond. & dem. l. 6. § 1. C. d. Inst. & subst.* At verè tales dispositiones, quibus bona alienari vetantur, inq; familiis conservari præcipiuntur, justæ sunt & legitimæ *text. th. lit. all.* quippe cum bonum publ. etiam respiciant & simul coadjuvent *l. 1. § 14. ff. de Ventr. Inspic.* merito ig. à jure approbatæ confirmatæq;.

V I I.

Causa finalis prædictorum jurium est memoria & familie (a) bonorumq; (b) in eadem perpetua conservatio.

C 3

(a)

(4) Atq; hanc causam finalem ex text. *sapius citatis* confirmare non ita difficile est. Cui ad stipulatur *l. 220. ff. d. V. S. ibi*: Etenim idcirco filios filiaq; concipimus atq; edimus, ut ex prole eorum earumve diuturnitatis nobis memoriam in ævum relinquamus. Accedit insuper Reipubl. utilitas, cui sane interest, ordinum dignitatem familiarumq; salvam esse. *d. l. 1. § 13. ff. d. Ventr. Inspec. e. 1. § 1. vers. præterea ducatus &c. § 2. f. 55.* An verò ejusmodi majoratum institutiones & fideicompositiones odiosæ, an potius favorabiles censendæ, hujus loci est indagare? posterius amplector 1. Quia hujusmodi dispositiones ad bonum publ. tendunt & principaliter ad familiarum conservationem perpetuitatemq; diriguntur *d. l. 1. § 13. d. l. 195. § 2. & l. fin. C. d. V. S. 2.* Quia hæc ordinationes nullius præjudicium & injuriam vergunt, cæteris nempe liberis legitima ac alimentia naturâ debitâ relicta, nihilq; de quo conquerantur, habentibus; utique igitur favore potius, quam odio dignæ: secus v. si legitimarum alimentorumque diminutionem ex continerent. Suffragatur 3. quod ea dispositio, quæ principaliter ex disponentis intentione favorem concernit, ex accidenti v. in alterius præjudicium tendit, favorabilis sit censenda. *l. 40. ibiq; comm. DD. ff. d. Cond. indeb. l. 4. ff. si cert. pet. l. 6. ff. de leg. Rodia d. Iactu.* Sic Macedonia num odiosum reputatur, quia in odium creditorum ac feneratorum emanavit. Vellejanum a. favorabile, quia in favorem fœminarum proditum *dd. l. l. ii. & d. l. 40. ff. Si cert. pet. l. 38. ff. d. contrab. Empt.* Accedit 4. quod odium, quando ex necessaria consequentia id provenit, non consideretur *l. 44. § fin. ff. d. Excus. tut.* quippe cum non facile dari possit favor unius, qui non secum ex incidenti & inseparabili consequentia trahat odium alterius. Et ideò etiam statuta fœminas propter masculos excludentia, omninò favorabilia judicanda. Nam cum statuentium finis præcipuus sit agnationis conservatio; nihilominus tamen, licet in odium fœminarum incidenter, convertantur, favorabilia ea statuenda, considerata scil. principali statuentium intentione, *DD. ad d. l. 40. ff. d. Cond. Indeb.* Confert tandem 5. *§ 1. l. d. hered. Fid.* ubi tantus fideicom. favor factus dicitur, ut etiam proprius præter fideicom.

commissarius crearetur. l. 2. § 32 d. Orig. Jur. (b) Quia deficientibus opibus & divitiis minuitur quodammodo & vilescit familiarum splendor & dignitas l. 2. c. quando & quibus quart. pars lib. 19. Unde Juvenalis,

*Haut facile emergunt quorum virtutibus obstat
Res angusta domi. — — — —*

Et Horat. lib. 2. satyr. 2.

Et genus & virtus nisi cum re vilior alga est.

Hinc etiam fit, quod facta bonorum divisione, eorumque ad extraneos translatione dignitas familiarum memoriaque ejusdem ac universa patrimonia destruantur attenuentur & ad nihilum reducantur. arg. c. 8. d. prabend. & dign. & c. 5. d. pign. & c. ult. d. Concess. prabend. l. 2. ff. d. Exerc. act. Quod maximè in majoratibus verum, ubi penes unum solum bona permanere debent, ut pote cum teste philosopho, virtus unita fortior sit. seipsa dispersa, ac præterea omnis pluralitas ad destructionem subjecti, e contra verò unitas ad conservationem ejusdem ordinata sit. Hæc enim ejusmodi est, ut ex ea omnia fieri, omniamque iterum in eam resolvi veteres sapientes putaverint.

VIII.

Cognita causa efficiente & finali non abs re erit pro meliori pleniorique intellectu causam formalem sequentibus includere regulis. 1. Reg. Majoratus seu fideic. fam. ita instituendum, ne legitime liberorum (a) aliquid decedat; neve onus vel gravamen aliquod eidem apponatur (b) 2. Majoratus seu fideic. fam. sua natura perpetuum est. (c) 3. Majoratus propriè individuus est (d) Fideic. fam. inter plures de familia proximiores dividi potest. (e) 4. Majoratus ut & fideic. fam. inalienabile est. (f) Nec 5. successio
ab

abintestato aliquem in iisdem sibi vindicat locum (g).

(a) 1. Quia legitima liberis jure naturali debetur l. 7. ff. d. bon. damnat. ad quam naturæ simul & communi patrum voto invitantur l. 7. unde libr. l. 50. §. 2. in fin. ff. d. bon. lib. l. 13. §. 2. C. d. legit. hered. l. fin. C. Quor. bonor. Quod, 2. juri quoq; divino congruit ad Galat. 3. vers. ult. & Gal. cap. 4. vers. 7. Atque hinc 3. vivente adhuc etiam patre rerum hæreditariarum quodammodo domini existimantur, §. 2. ff. d. her. qual. & diff. l. ii. ff. de libr. & posth. atq; ideo in ipsorum præjudicium legitima nullo facto alieno eis eripi potest. Facit 3. l. 6. C. ad Trebell. ubi omnibus modis liberis primi gradus, autoritate Sæti Trebelliani ea retinenda, iisq; salva & illæsa relinquenda. Ex quibus nunc facile ad alimenta dotem & similia inferendum, Pariter n. & hæc jure naturali debentur eodemq; jure censentur. pr. ff. d. 7. N. G. & C. l. 1. §. 3. ff. d. l. & l. cum simil. Ig. eodem quoq; modo ea competenter semperque assignanda. Infr. θ. 18. lit. b. c. d. (b) per l. 29. & seq. & l. 32. C. d. Inoff. test. ubi si vel conditio, vel dilatio vel alia dispositio moram vel quodcunq; onus introducens, legitimæ sit adjecta, ea tollenda, ac ita res procedere debet, quasi nihil eorum testamento additum esset &c. (c) Per. d. l. 32. §. fin. l. 69. §. 2. d. leg. 2. l. fin. C. de V. S. & l. supr. θ. 4. lit. e. & i. adduct. Ex quibus luculenter apparet, quod deficientibus vocatis, fideic. ideo non expiret, sed quod omnibus in familia proximioribus, donec aliquis supersit, id ordine successivo deferatur. Etenim cum 2. hæc ordinationes familiæ conservationem respiciant: & verò supra dictum, nomen familiæ collectivum esse, ac proinde sua natura tractum temporis, perpetuitatem, pluralitatemq; personarum implicare. θ. 4. supr. lit. a. Consequens igitur est, ut non temporales, sed perpetuæ censeantur. Accedit 3. quod fideicom. tale relinquens, simulq; alienationem interdicens, censeatur fecisse omnes subrogationes, ad ipsam perpetuitatem inducendam necessarias. arg. l. 2. ff. d. iurisd. l. 33. ff. d. servit. urb. adeò ut 4. ex unico etiam verbo pluralitas substitutionis deducatur, l. 41. §. 4. d. Vulg. & pupil. subst. Confirmat

5. 1.

s. l. 67. ff. d. contrab. empt. l. 12. § 2. ff. Fam. Ertisc. & simil. ubi
quando res gravata est, onusq; eam in rem scriptum, tunc il-
lud ita rem illam afficit, ut ad omnes perduret successores. (d)
1. Quia successioni quæ fit jure majoratus, omnis divisio &
disjunctio adversatur. Nam cum natura unus duntaxat sit
primogenitus: unicus quoq; ac individuus in hoc uno indi-
viduo majoratus. *Tinq; tract. d. primog. quest. 42 n. 2. & 3.*
Vasq. d. Success. Creat. lib. 3. § 16 n. 91. & 92. 2. Quia finis Ma-
joratus est dignitas familiæ donorumq; in eadem conservatio
at hæc maximè eò adjuvatur, si patrimonii unita & indivisa
conservantur, quæ aliàs divisione & disjunctione diminue-
rentur destruerenturq; c. 8. d. prabend. & dign. & c. ult. d. con-
cess. prabend. vid. thes. preced. lit. b. (e) per sapius d. l. 32. § fin. &
l. 69 § 3. & sim. quia ibi ad petitionem ejusmodi fideicom-
m. non unus aliquis, sed plures eodem gradu ordine successivo
admittuntur: omnes enim petent qui in familia sunt, ita ta-
men ut proximiores præferantur. Cui 2. adstipulatur, quod
verbo familiæ nulla divisio repugnet, nam cum id ex genere
nominum collectivorum sit, pluralitatemq; inferat, nihil pro-
hibet, quin plures eodem tempore ad ejusmodi successionem
adspirare possint. *supr. ib. 4. lit. a. (f) per l. 38 pr. & § 4. d. leg. 2.*
ubi prohibitio alienationis facta à testatore, omnem actum
alienandi excludit. 2. *per l. pen. § 15. l. 77. § 27. d. leg. 2.* ubi per
inde præceptum testatoris, ut bona in familia remaneant om-
nem respuit alienationem, quod 3. pariter ex aliis quoque
text. evidenter ostenditur *videl. d. l. 32. § fin. l. 69 § 3. d. leg. 2.*
l. fin. C. d. V. s. & l. 195. § 2 ff. eod. Ratio 4. est, quia mens & in-
tentio disponentium hæc est: ut nomina sua, proprias fami-
lias, divitiisque æternas efficiant, at his, quivis alienationis mo-
dus adversatur, equidem 5. si hæc bona ex natura horum jus-
tium, vel ad omnes natu majores pervenire debent, vel ad
proximiores in familia, utiq; hoc ipso omnis alienatio inter-
dicta. *Id. l. & l. fin. § 2 com. de leg.* Accedit 6. quod per major-
atus uti & fideic. constitutionem, omnibus primogenitis cæ-
terisque in familia proximioribus, jus à primo constitutore sit
quæsitum, ig. à prædecessoribus eorum, in præjudicium ipso-
rum eis interverti vel auferri nequit. *l. 7. C. Locati. l. 13. § 11. ff.*

D

eod.

Q. eod. § l. fin. C. d. pact. Sed quid si majoratus seu talis fideicom-
 possessor ea bona alienaverit atq; sic prohibitioni contrave-
 nerit? Alienationem nullam ac proximioribus tunc de fami-
 lia revocationem concedendam, existimo. *3. per l. fin. S. pen. C.*
Comm. d. leg. ubi fideicommissario concessa licentia rem vin-
 dicare, & sibi assignare nullo obstaculo à detentatoribus ei
 opponendo, Rat. 2. est, quia hoc casu per alienationem factã,
 conditio impletur, sub qua proximus sequens ad successionē
 invitatus, ig. ab initio causa in irritum devocatur ac perinde
 habetur quasi alienatio facta non esset. *d. l. fin. § 3. conventi.*
3. d. l. 77. § 27. l. 38. § 5. d. leg. 3. ubi cæterorum, quibus fideic.
 fam. datum est alienantium partes, is petit qui iudicio defun-
 cti paruit ac non alienavit. Eos n. ad fideicommissum vide-
 tur invitasse, qui iudicio paruerunt. facit 4. communis succe-
 dendi ordo, qui efflagitat, ut remotiori proximiores semper
Q. ante ferantur. § c. 7. § alibi passim 7. d. leg. agn. success. Am-
 plius verò si & hic proximior in revocatione negligens exi-
 stat, quid agendum, hoc casu proximus hic requirendus erit,
 eiq; terminus ad revocandum præfigendus, & si hunc quoq;
 is elabi patiatur, iusto tunc ordine sequenti locus fiet. *l. fin. C.*
Qui admitti c. 1. § 5. vers. Titius filios 2. f. 26. quasi intra hoc tem-
 poris spatium ad revocandum sibi concessum, beneficium fideic.
 refutasset. *2. f. 39. c. 1. in fin. § 2. f. 14. c. unic. § c. unic. 2. f. 49.*
Q. De eo ulterius inquirendum venit, qui vel ipse alienavit, vel
 tamen alienationi consensit; an iterum ad revocationem sit
 admittendus nec ne? Quem repellendi imputo. *1. per d. l. 69.*
§ 3. Quia ii saltem videntur invitati, qui iudicio disponentis
 paruerunt. *l. 114. § 15. d. leg. 1. d. l. 77. § 27.* E. qui alienant, jus
 hoc revocandi alienando disperdunt *2. per l. 11. C. d. Fideic.* ubi
 à revocatione fideic. omnes ij depelluntur, qui vel ipsi ali-
 enationem celebrarunt, vel aliis alienantibus consenserunt.
 Comprobat *3. l. 120. § 1. d. leg. 1. ibi:* omnibus quibus fideicom.
 relictum ad distractionem consentientibus, nullam fideicom.
 petitionem superfuturam. Quibus 4. ad stipulatur *l. 17. de*
Evict. ubi improbe is facere dicitur, qui rem à se semel distra-
 ctam, iterum evincere conatur. Quo etiam pertinet discu-
Q. tere: An re alienari prohibita semel alienata, ea perpetuo a-
 lie.

alienabilis efficiatur, & tanquam res libera postmodum distrahi possit? Quæ quæstio distinctionis adhibito moderamine, explicanda. Nam aut res semel licitè ex causa necessaria extra familiam alienata fuit, ut puta ex causa dotis, alimentorum, *aubt. Res que C. Commun. leg. Et infr. ib. 18.* & tunc alienationem firmam arbitror: 1. Quia semel factum legitimè retractari non debet, licet casus postea eveniat, à qua non potuerit inchoari *c. 73. d. R. J. in 610. l. 85. §. 1. ff. eod. sufficiat n. 2. actum ab initio fuisse legitimum l. 29. d. R. J. §. l. 210. eod. cum & alias 3. tanta facti sit autoritas, ut interdum quid prohibeatur fieri, factum tamen teneat l. 1. §. 5. ff. quando appell. Facit 4. quod utile per inutile non debeat vitari *c. 37. d. R. I. in 610. ac 5. præsumta testantis voluntas, quæ alienationem legalem ex causa necessaria interdixisse non censetur. l. 114. §. 14. ff. d. leg. 1. l. 38. pr. d. leg. 3. l. 22. §. 4. Ad Sct. Trebell. Sin v. alienatio ex causa voluntaria & in jure non permessa processerit, h. casu, ea res ceu libera, alienabilis non efficitur, neq; ad alios efficaciter transferri potest. 1. per l. fin. §. 3. C. Comm. d. leg. ubi irrita & nullius momenti talis alienatio pronuntiatur, nullū ig effectum operari potest. Quin 2. proximiori datur potestas eam revocandi *d. l. fin. §. 3. l. 39. §. 3. l. 77. §. 27. d. leg. 2. l. 38. §. 5. d. leg. 3. l. fin. C. d. V. S. E. alienabilis permanere nequit. Quod n. 3. ab initio nullum, tractu temporis non reconvalefcit l. 29. d. R. I. c. 18. d. R. I. in 610. Et 4. cum quid prohibetur, prohibentur omnia quæ sequuntur ex illo *c. 39. d. t. Quibus accedit 5. quod non debeat in potestate gravantis esse, testatoris voluntatem eludere. l. 21. d. lib. leg. (g) 1. per d. l. 69. §. 1. ubi exter heres, ad quem ab intestato aliàs bona pervenissent, ea retinere nequit, sed familiæ restituere cogitur. 2. idem probat l. 114. §. 15. d. leg. 1. ubi extraneum heredem, qualis ab intestato est, instituere non licet. 3. Quia ut bona in familia remaneant, ex mente & voluntate ipsius testantis proficiscitur, adeoq; successioni ab intestato omnis via præclusa est. Modus enim succedendi, qualis fuit in primis successoribus, talis etiam in reliquis sequentibus perdurat; priores a. ex mente ex voluntate testantis admittuntur. *d. l. 32. §. fin. ubi deficientibus expressè vocatis, proximiores ex eadem voluntate successio*****

cessio tangit, idemq; probat l. 69. § 3. l. 77. § 27. d. legi 2. Adeoque
5. cum hæc voluntas & causa testati sit perpetua, tam diu cau-
sa intestati cessabit, donec hæc durat l. 39. d. Ag her. Quippe
6. cum tota familia, & universa agnatio nomine colectivo
ordine successivo vocata sit, ad l. & l. fin. C. d. V. S. l. 195. § 2. ff. eod.
d. l. fin. § 3. C. Com. de leg. accedit 7. quod si successio ab intestato
admitteretur eo ipso bona libera, alienabilia brevi duratura
dividuaq; esse inciperent, quod tamen iterum non tantum cō-
tra intentionem & mētem testantis, sed etiam naturæ & qua-
litati majoratus & horum fideic. essentiali maxime adversum
foret. b. ib. lit. c. d. & f. I X.

Præterea 6. in majoratibus ut & fideic. hisce
primus successor directo, ceteri verò obliquo ju-
re adipiscuntur successionem (a) Et 7. quemad-
modum in majoratibus non nisi unus & quidem
natus major proximior simul & semel ad success.
vocatur: Sic è contra ad fideic. plures qui-
dem, sed tamen ejusdem gradus proximiores or-
dine successivo adspirant. (b) 8. Ex fideic. alie-
nari prohibito, uti nec Trebellianica, nec falci-
dia detrahatur: sic nec de bonis majoratus obno-
xiis. (c) 9. Uterq; tam majoratus quàm fideic.
possessor ad instantiam & petitionem reliquorum
de familia, tenetur cavere de rebus fideic. sup-
positis factis testisq; ad servandis. (d) 10. In in-
stitutione Majoratus fideicommissiq; datione,
pacta leges modi & conditiones honestæ, justæ &
legitimæ; non v. turpes & illicitæ adijciendæ. (e)
11. Scriptura quoque & insinuatio quandoque
ad solennitatem facilioremq; tum majoratum,
tum

tum quoq; fideicom. probationem requiritur. (f)

(a) 3. Arg. l. 17. pr. & l. 76. pr. ff. ad Sct. Trebel. Quia is, qui primo loco succedit immediatè & ipso jure absq; alterius facto & ministerio bona fideic. subjecta nanciscitur. l. 15. & l. 7. ff. d. Vulg. & pupil. Subst. c. 1. de Test. in 6to reliqui verò medi; ante primo hoc prædecessore. Juris a. 3. ratio efflagitat, ut is, qui semel heres directus factus nunquam desinat, ac solus hanc qualitatem retineat nec ad alios transfundat. l. 88. § fin. ff. d. hered. Inst. l. 7. § 10. in fin. d. minor. § fin. l. d. pupil. subst. l. 8. vers. si. post pubertatem C. d. Impub. subst. At majoratus seu talis fid: successor, qui post mortem prædecessoris ac existente demum hac conditione succedit, ita hereditatem accipit, ut in ea prius alius fuerit heres institutus, adeoq; jure fideicom. successionem nanciscitur. d. c. 1. & § fin. Facit 4. quod paria sint, aliquem ad vitam tantum ad successionem vocare, ita tamen ut post mortem alius accipiat: vel aliquem gravare ut post mortem suam restituat. l. 34 § fin. d. leg. 2. l. 22. C. d. legat. Atq; hæc iis tantum casibus vera sunt, quando hereditas tota vel quota ejusdem per modum institutionis jure majoratus seu fideic. delata. l. 62. d. R. 7 l. 24. d. V. S. l. 31. in fin. d. hered. Inst. l. 1. § 1 ff. Si is, qui test. Secus si ex contractu. l. 5. C. d. pact. convent. l. fin. C. d. pact. quippe ex hoc nemo heres fit directus. l. 61. d. V. O. & dd. jam ll. (b) Hæc regula, ex iis quæ supr. lb. 4. lit. d. & K. dicta, manifesta est. (c) 1. per Nov. 119. c. 11. & Aubr. Sed & in eare C. ad L. Falc. ubi iis in rebus, quæ alienari extra familiam prohibet, omnis detractio interdicta. 2. Quia ratio ob quam Trebellianica ut & Falcidia introducta hic cessat, non n. uti ob nullam vel minimum lucrum, (ob quod fideicommissarii agnoscere hereditates & legata recusabant, adeoq; ut tantò facilius & promtius adirent relictaq; agnoscerent,) eis detractio fuit concessa: sic ea quoq; in hisce fideic. necessaria, cum ipso jure hic in seq. proximiorum fideic. & majoratus transferatur vid. infr. lb. 16. lit. 6. Accedit 3. quod detractio ejusmodi in hisce fideic. esset contra expressam testantis mentem. Testator n. cū bona integra & illibata velit in familia perpetuò conservari, ea admissa fieret ut bona extra familiam

liam alienarentur, dividerentur inq; extraneum devenirent. Quæ tamen omnia contra naturam horum jurium esse satis demonstrat *supr. tb. 4. lit. d. & K. & ibi preced. 8. lit. c. d. & f.* Facit *4. l. 47. in fin. ad L. Falc. l. 28. & l. 16. § 8. ff. ad Sct. Trebell.* In quibus fideicom. ut & legatarii nunquam Trebellianicam aut falcidiam deducere possunt. Excipiuntur tamen liberi primi gradus, quos detrahere posse puto. *l. 6. pr. & § 1. C. Ad Sct. Trebel, vid. tb. preced. lit. a. & b. (d) 1. per l. 1. cum seqq. ff. ut legat. nom. cav. l. 4. C. ut in poss. legat. d. l. 69. § 3. & 77. § 27. d. leg. 2. l. fin. C. d. leg. cum simil.* Ubi ita proximus quisq; demum admittendus est, si paratus sit cavere se familiæ restitutum &c. Nam cum 2. ejusmodi res, quæ majoratui aut fideic. obnoxie sunt, salvæ & integræ absq; ulla deterioratione sint restituenda *d. l. fin. C. de leg. & all. dd. ll.* hoc autem satisfactione consequi possimus, ea omnino necessaria erit. Quibus 3. suffragatur, quod proximus & sequens d. familia petere possit immisionem bonorum, nisi possessor velit satisfacere. *l. 1. & ff. & C. ut in poss. legat. l. 1. & 2. ut leg. causa cav.* Quæ tamen satisfaciendi necessitas liberis primi gradus videtur remissa. *l. 6. pr. §*

Q. *l. 1. C. ad Sct. Trebel.* An verò cautio hæc fidejussoria vel pignoratitia esse debeat, dubitatur? prius affirm. *1. per l. 3. § 1. ut in poss. leg. l. 1. & ff. ut legat. nom. cav. & simil.* In quibus textibus semper mentio fit verbi satisfacere: at quoties satisfactio requiritur, non pignoribus sed fidejussoribus ea expedienda *l. 1. ff. qui satisfac. cog. l. 7. d. prator. stipul. 2. per l. 14. & alibi poss. ff. d. legat. nom. ubi stipulatio fideicommissi indistinctè requiritur, sive purè sive indiem, vel sub conditione, quid relictum sit. Facit 3. quod hæc cautio in jure vocetur stipulatio d. l. 14. l. 1. § 9. 13. 14. & seq. & passim d. t. & seq.* At fidejussio stipulatione interposita celebrari solet. *l. 4. § ult. d. fidei: l. 32. Mand. l. 8. § 11. l. 34. 70. § 12. & 3. cum simil. ff. d. Fidejus.* Ulterius a. h.

Q. *l.* in disquisitionem venit: an cautio hæc à testatore remitti possit? quod affirmo *1. per l. 2. C. ut in poss. leg. ibi: quocunque n. judicio voluntatis cautio fideicommissi remitti potest. 2. per l. 4. in fin. & l. 7. C. ut in poss. leg: l. 12. ff. ut leg. nom: l. 77. in fin. de Cond. & dem. Nov. 159. c. fin.* Quibus ex textibus luculentè patet, testatorem cautionem hanc prohibere posse.

Ratio

Ratio 3. ex d. l. 2. hæc colligi potest: Quia satisfactiones voluntatis defunctæ gratia introductæ sunt: Ig. favori huic, ceu pro ipsis defunctis principaliter inducto, ipsi quoq; renunciare poterunt. l. per. cum simil. C. d. pact. Facit 3. quod testatores rebus suis legem, quam velint dicere possint, l. 21. Mand. Nov. 22. c. 2. Notandum præterea, præfatam cautionem duo continere membra: 1. ut res fideicommissi onerata die adveniente ad successores integra & illæsa debeat pervenire: ac deinde ut dolum malum ab futurum possessor ejusdem stipuletur. l. 69. § 3. in fin. d. leg. 2. d. l. 1. pr. ut leg. nom. cav. & l. 1. ff. Si cui plus, quam per leg. falc. lic. Ex quibus prius quidem cautionis membrum remitti, posterius verò nequit. 1. Quia ea remissio occasionem delinquendi præberet, dolusq; futurus, quod tamen fieri nequit, remitteretur. l. 27. § 3. ff. d. pact. l. 7. § 16. cod. l. 17. Commod. l. 23. d. R. 1. Nec n. 2. testator, de doli remissione, utpote, quæ contra bonos mores, cogitasse censeri debet. l. 60. § 4. Mand. l. 19. ff. Cond. Inst. Quis verò ex iis de familia hanc cautionem petere possit, & an omnes indistinctè admittendi hic disquirendum? proximiores in gradu præferendos opinor. 1. per l. 32. § fin. & l. 69. § 2. d. leg. 2. ubi qui priores in successione, non immerito etiam tales in petenda cautione constituntur: calumniosè namq; satis petit is, quem alius antecedit. l. 8. d. stipul. prætor. nisi tamen & hi ex causa legitima & necessaria impediuntur. arg. l. 2. ff. Si quis caut. in iud. Sed quid si cautione præstita Majoratus seu fideic. possessor bona ejusdem dilapidet ac dissipet? proximè sequentem ea tunc vindicare posse autumo. 1. per l. 50. ff. ad Trebell. Ubi pater dissipans fideic. cogitur filio existèti in potestate restituere etiam ante conditionis eventum. 2. per l. 16. § 1. ff. ad Trebel. ubi itidem pater heres institutus & restituere filio gravatus, cogitur adire & ante diei adventum quasi videatur bona fideic. subjecta in non ad eunda hereditate dissipare, filio restituere, 3. per l. 24. ff. solut. matr. & l. 29. C. d. Jur. dot. Ubi maritus res dotales dissipans eas ante tempus reddere cogitur. Facit 4. quod nemo fragilitati cautionis teneatur iis casibus sese committere, quibus bona disperduntur, quin ipsa bona petere non prohibetur. l. 66. § 1. ibi propter fragilitatem cautionis ff. ad

Sct.

§ 8. Trebel. Satius namq; 5. est rem suam salvam manere, quam tabulas cautionis habere atq; incertum illius eventum spectare. *l. 5. ff. d. suspect. tut. l. 6. ff. quod fals. tut.* Atq; hæc non tantum in persona patris & filii, sed etiam cuius extranei propter itenditatem rationis procedunt, (e) veluti sunt: alienationis prohibitio, ordo succedendi, aliaq; vincula quæ conservationem familiarum atq; perpetuitatem earundem respiciunt. Item ut antequam possessionem rerum major. & fideic. apprehendant, jurent se adimpleturos omnes conditiones in institutione contentas *arg. l. 1. § 2. ff. d. his. qua pæn. l. unc. c. eod. l. 6. l. 27. ff. d. Condit. & demonstr. l. 1. § 8. ff. ad L. Falc.* Atq; hæc leges & conditiones sive in contractibus sive ultimis voluntatibus appositæ, servandæ sunt, contraq; facientes hac successione privandi. *l. 55. § 1. 44. ff. d. Condit. & dem. & alibi passim eod. tit. l. 1. & passim ff. d. Condit. Inst. Injustæ verò turpes & impossibiles non servandæ. d. l. 1. ff. d. Condit. Inst. l. 3. ff. d. Condit. & dem. l. 6. § 1. l. 20. d. Condit. Inst. § 10. d. her. Inst. cum simil.* Nam hæc vel natura vel jure tales sunt, *d. § 10. l. 59. § ff. d. her. Inst. l. 16. § fin. d. Injust. rupt. & irrit.* Et tunc, si major. vel fideic. in testamento apponantur, pro non adjectis habentur. *d. l. 3. d. l. 16. § fin. & sim. nec testamentum vitiant sed ipsæ vitiantur l. 20. ff. d. Condit. Inst. l. 104. § 1. in fin. d. leg. 1. d. l. 16. l. 6. d. Condit. Inst. l. 12. § 1. d. leg. 1.* Sin verò per modum contractus major. seu tale fideic. constituatur, & ejusmodi conditiones impossibiles annectantur, contractum vitiant, nullumque reddunt, sive is bon. fid. sit sive stricti juris *l. 31. d. Obl. & act. l. 7. d. V. O. § 11. Inst. d. Inutil. stipul. c. 6. d. R. J. in tit. l. 185. d. R. A. 135. eod.* Rat. diversitatis ex conjecturata mente contrahentium depromitur. Nam jus præsumit contrahentes scivisse conditionis impossibilitatem, eosq; cogitasse, ne validitatem contractus haberet. Quocirca ex eorum mente & præsumta voluntate, cum iis imputari possit approbando apponendoq; tales conditiones, siquid parum expressè, vel etiam ambiguè positum, in eo culpa non vacant adeoque contractus infirmatur. *d. l. 31. d. O. & A.* Hæc v. ratio in dispositionibus testamentariis non obrinet, ubi testator in re tam ardua, & postquam amplius quicquam velle non potest, non

non censetur inutile aliquod testandi genus elegisse, quippe cum secundum verba testantis duæ contrariæ voluntatis conjecturæ inducerentur. Una qua conditionem expectari, altera qua relictum deferri velit: In dubio ig. quid sequendum? 1. Quod credibile est eum cogitasse l. 2. d. *Reb. dub.* 2. ac quod benignius l. 10. § ult. d. r. l. 12. d. R. l. & 3. ut potius conserve- tur, quàm intercidat ultimum ipsius elogium. l. 16 pr. ad Tre- bell. De aliis dubiis variisq; clausulis, quæ partim certas per- sonas ut puta fœminas, clericos aliosq; à success. horum juri- um excludunt, partim alienationes ex causis necessariis, velu- ti, dotis, legitimæ, alimentorum &c. inhibent, possem hic plu- ra interere, sed quid de his sentiendum, tum ex regula in *ib.* hoc lit. posita, tum quoq; traditis *infr. ib.* 11. lit. a & b & seqq. aliquatenus colligere licet. Sicut & illud quid intersit veram conditionem, vel modum duntaxat esse adjectum: & qui nam effectus inde resultent? verum hæc latius nunc excutere non fert mei instituti ratio. (f) 1. Quia major. ut & fideic. ejusmo- di regulariter sunt perpetua, pluresq; leges ac conditiones in iis solent adjici: ig. ut de his omnibus & singulis, tantò melius constare, faciliorq; probatio haberi possit, scriptura necessa- ria erit. arg. l. 1. C. d. *Jur. Emphyt.* l. 4. ff. d. *pignor.* l. 17. C. de *Fid. Instrum.* 2 Quia licet fideicommissa possint esse absq; scrip- tura l. 22. C. d. *Fideic.* hoc ipsum tamen eo casu quando fidei- com. in testam. solenni constituitur. § 3. i. d. *Test. ordin.* ejusq; probatio aliter haberi nequit, perpetuum non est. Facit 3. quod major. ut & fideic. sint donationes, at hæ, si summam, quingentorum solidorum excedant, insinuationem requi- rant. l. 34. cum simil. C. d. *donat.*

X.

*Explicatis hætenus causis, justo nunc ordi-
ne personas major. instituentes & fideicom. hæc
dantes videamus. Qua in re hanc regulam, quæ
omnes ferè controversias huc spectantes decidit,
constituo: Nimirum Major. ut & fideic: fam.*

E omnes

omnes constituere possunt, qui vel testari, vel cō-
trahere vel donare possunt. (a) Atq; hinc quid de
infante, pupillo, minore, filiofam. (b) muliere,
furioso prodigo aliisq; similibus personis statuen-
dum, facile apparet. (c)

(a) Quia hæc res ex genere permissorum dependet, ideoq;
omnibus, quibus non est prohibita, permissa censeretur.
l. 4. ff. d. Testam. arg. Rubr. Inst. Quibus non est perm. § l. 43. § 1.
d. procur. l. 1. § 1. d. Testib. 2. Quia fideic. hæc constituuntur
vel per modum contractus vel ultimæ voluntatis. Supr. th §.
lit. b. l. m. & th. 6. lit. a, comprobatur 3. l. 1. § 5 ff. ad Sc. Trebell.
& l. 2. ff. d. leg. 1. ubi ij demum fideic. rectè relinquunt, qui jus
testandi habent. Facit 3. quod jura hæc donationes quædam
sunt, at v. omnes nisi prohibeantur, donare possunt l. 1. d. do-
nat. arg. l. 10. d. f. & f. l. 7. ff. d. legib. (b) De filiofam. an in bo-
nis adventitiis, quorum ususfr. ad patrem non pertinet, possit
tale jus instituere, hujus loci est discutere? distingvo. Nam
aut institutio hujusmodi fit per modum testandi; atque hoc
modo nequit. 1. per l. pen. C. qui test. fac. possunt pr. f. quib. non
est perm. ubi filiisfam. etiam iis in rebus, quæ pleno jure ad
eos spectant, jus testandi non est concessum. Ratio 2. est,
quia testamenti factio ex jure publ. & legis permissione pro-
ficiscitur l. 3. ff. d. Test. l. 120. d. v. §. At leges nullibi filiofam.
hisce de rebus jus testandi concessere. dd. ll. Secus verò si per
modum contractus vel donationis tale quid fecerit: sic non po-
terit. 1. per l. ult. § 2. ff. d. v. O ubi pubes, qui in potestate est,
perinde ac paterfam. obligatur. 2. per l. 7. § fin. d. donat. Ubi
etiam res quæ ad patrem non spectant, donare potest, quod
3. ulterius confirmat Nov. 117 c. 1 § 1 ubi expressè filiisfam. de
bonis, in quibus ususfr. ad patrem non spectat, libera admini-
stratio elargita est. An autem pater in bonis major. seu fideic.
subjectis, ususfr. habeat, dubio non vacat? quod affirmandū
duco. 1. per Reg. general. qua constitutum, ut pater in omni-
bus adventitiis habeat ususfr. l. 6 § tot. tit. C. de bon. qua libr.
& tot. tit. C. de bon. matern. At ab hac regula præfata bona nullo
piam

piam exempta. E. regulæ standum. 2. per l. fin. C. d. usufr. que iterum indistinctè patri usufr. attribuit. Comprobat 3. hæc ratio, quia singulari cautela, ne usufr. ad patrem pertineat efficiendum, regulariter ig. ad ipsum spectabit, arg. l. 12. § 5. & l. 17. ff. d. usu & hab. Quo facit 4. & illud, quod cum filius horum bonorum dominus sit, usufr. eorunde. n. penes patrem optimo jure consistere posse, nec verendum, quasi hoc contra regulam illam fiat, quâ servitutem servitutis ac usufr. usufr. nō dari legimus. l. 1. ff. d. Usu & Usufr. leg. vid. inf. th. (c) Hisce autem brevitatis studio, diutius immorari nolo, quin potius, quia aliàs, ex materia contractuum, testamentorum & donationis, quid hac in re, de uno quoque concludendum habendum q; non ita difficile est colligere, ig. ne tædiosè ea huc accersere ac fastidiosè inspergere videar, præsertim cum nil peculiare ac singulare circa hæc occurrat, non invitus prætermitto.

X I.

Delibatis personis instituentibus Majoratus, sequuntur personæ ejusdem capaces. Ubi iterum pro regula tenendum: quod omnes, qui ex contractu vel testamento capere possunt, quibusve donari potest, iis quoque fideicommissa relinquere, majoratusve constitui possint. (a) Et è contra qui his ex causis acquirere nequeunt, ij vicissim prædictorum jurium sunt inhabiles. (b) Ex his nunc patet, quid de legitimo (c) naturali (d) posthumis (e) adoptivis (f) fœminis, (g) Spuriis, adulternis & ex damnato coitu prognatis (h) aliisq; similibus concludendum (i).

(a) I. Quia uti dictum, Majoratus vel ex contractu vel testamento aut donatione constituitur. th. 6. lit. a. & th. præced. 10. lit. a. E. quibuscunque ex præfatis hisce causis acquiri-

E 2 tur,

tur, iis quoque majoratus rectè constituitur. Nam cum 2 heredes vicissim ex genere permissorum depromta sit, sequitur ut quibus his in iuribus successio non prohibita, quod iisdem sit permessa. *d. rubr. l. quibus non est permiss. fac. test. arg. d. l. 43. § 1. cum sim. ff. d. procur.* Confert 3. *arg. l. 9. § 35. ff. d. don. mort. causa.* ubi quibus testamento capere inhiberetur, iisdem quoque fideicom. relinquere denegatum, nec non § 24. *J. leg. § l. 101. in fin. d. leg. 1.* ubi legari illis solum potest, cum quibus testamenti factio est. An verò Majoratus institutor seu fideicommittens in personarum vocatione teneatur ordinem edicti successorii observare; an v. liberè quascunq; personas ad ejus successionem invitare possit, huc pertinet excutere? distinguo. Nam aut ex ipsa legitima cum consensu tamen filiorum fideic. ejusmodi perpetuum instituitur, & hoc casu ordinem successorium servare tenetur. 1. Quia libera facultas disponentis semper intelligenda, secundùm regulas juris communis, & ad eas restringenda *l. 35. C. d. Inoff. test. l. 3. § 1. ff. de bon. lib. 2.* Quia forma à lege inducta censetur substantialis, adeoque ejus ommissio actum vitiat annihilatq; *arg. l. 9. C. d. Impub. subst. l. 43. ff. d. Vulg. subst.* Facit 3. quod, cum legitima sit portio jure naturæ debita. *th. 8. lit. a & b.* utiq; debito quoque ordine relinquenda. Sin verò aliis in bonis jus ejusmodi constituitur, libera tunc disponendi facultas videtur concessa. 1. Quia libertas de rebus suis statuendi, nemini, nisi in præjudicium alterius vergat adimenda. *l. 10. C. d. pact. l. 1. C. d. pact. convent. l. 21. C. Mand.* Confert 2. quod inter extraneos nullus succedendi ordo, unde si majoratus aliis ex bonis conceditur, tunc respectu illorum omnes successores pro extraneis reputantur, adeoque nullus hic ordo succedendi *l. 1. § 8. § 9. ff. de suis & legit.* Facit 3. quod in fideicommissis sola voluntas testantis inspiciatur. *l. 16. § 30. C. d. Fideic. § sim. (b)* Non ergo ii admittuntur, qui test. factionem passivam non habent. *d. § 24. J. d. leg. l. 101. d. leg. 1. l. 4. ff. d. bis, qua pro non script.* quive communionem juris gentium & civili destituuntur. Cum n. jura contractuum & testamentorum, ex utroque hoc jure dependeant, consequens erit, ut qui jure Civili & gentium non gaudent,

gaudent, eos ceu incapaces repellendos. *l. 3 ff. qui test. fac. possunt l. 5 § 2. 3. & 4 ff. d. 7. & 7. § 2. ff. d. 7. N. G. & C. (c)*
Quos habiles puto: 1. Quia legitimati in omnibus & per omnia pro veris, justis & legitimis habentur, nec quicquam ab iisdem effectu differunt. *§ 2. l. d. Hered. qua ab Intestat. l. 10 & 11, C. d. Natur. lib. Nov. 89. c. 8 29. Nov. 12. c. fin. & l. 9. § 1. & seqq. C. d. rit.* 2. Quia nullibi successio legitimatorum in his casibus prohibita, ergo permessa censi debet. *b. th. lit. a. suffragatur his 3. quod sint ex agnatione & de familia institutoris, iuribus scil. agnationis ex legitimatione consecutis. dd. ll. & l. ult. C. d. V. S. c. 8 de probat.* (d) De naturalibus major exoritur dubitatio, sed hos vix admittendos existimaverim. 1. Quia substantiale requisitum hujus successionis, quod est, de familia & agnatione testatoris esse, in his deficit. *l. 9. C. d. Natur. lib. c. 4. Nov. 89.* Unde 2. quia in his, finis fideicommissi perpetui, qui est, ut bona in familia remaneant, desideratur, consequens ig. est, ut ejus, quod familiae relinquitur, sint incapaces. Maximè 3. quod nomina hæc familia, agnatio &c. non solum sint naturæ, sed juris. *l. 195. § 1. & seqq. ff. l. fin. C. d. V. S. § fin. ff. d. leg. agn. tut.* adeoque ad naturales ita facile non extenduntur. Facit 4. quod nec in feudis succedant. *c. 1. versus naturales 2. f. 16.* Nisi tamen testator & hos specialiter invitaverit. *arg. l. 33. P. fin. et. l. 69. § 3. d. leg. 2.* (e) Posthumis tale fideicommissum conferri posse non dubito, 1. quia in his, quæ successionem, eorumque favorem concernunt, pro jam natis habentur. *l. 26. de statu hom. 2. per l. 1. § 8. ff. d. leg. 3. & l. 126. in fin. de leg. 1.* ubi disertè asseritur, quod ei, qui nondum natus est, fideic. dari possit. Accedit 3. quod & hi sint de familia & genere testatoris *d. l. 195. § 2. ff. & l. fin. C. d. V. S.* nec non 4. quod hujus successionis natura perpetua sit ac in infinitum extendatur, proinde fieri nequit, ut non simul nascituri quoque admittantur *ib. 4. lit. d.* ac licet 4. qualitas capacitatis in vita testatoris eos deficiat: attamen sufficiat eam tempore delatæ successionis adesse. *l. 104. ff. d. Cond. & dem. l. 24. d. leg. prestand. l. 52. de leg. 2.*

Q. De nepote h. l. in controversiam venit, an si pater in persona filii majoratum quidem instituat, sed filius ille vivo patre moriatur, utrumne in nepote ejusmodi majoratus sustineatur, ut ita jure repræsentationis admittatur: an v. ad patrem potius is pertineat? Item an nepos cum patruo in fideicom. concurrere simul succedere possit, atq; ita repræsentatio locum habeat? De quibus quæstionibus, quid statuendum, cum apud Interpp. in utramq; partem latissimè scriptum inveniat, evitandæ prolixitatis studio, eas non tango. Interim videri possunt *Tiraq. d. Jur. primog. quest. 40. Simond. præcis. ult. volunt. lib. de fideic. fol. 3. Jacob à Saa. Tract. de primog. per tot Anton. peregr. Tract. d. Fideic. articul. 21. (f)* In his distinguo: nam aut ab extraneo sunt adoptati, & tunc non admittendos puto. 1. Quia hi verorum filiorum & liberorum appellatione non veniunt, l. 76. ibi: adoptionis commento ff. d. Cond. & demon. & l. 51. in fin. de leg. 2. Nec 2 de familia & agnatione testantis sunt. § 2. l. d. Adopt. l. pen. § 1. in fin. C. d. Adopt. ibi: ut non etiam legitima jura ad familiam extranei patris adoptivi habeat, sed quasi extraneus ad illam familiam inveniatur. Accedit 3. l. 23. ibi: ut veri patris adoptivi filius nunquam intelligatur: ne imagine naturæ veritas adumbretur. ff. d. lib. & postb. Hinc etiam 3. in dispositione de filiis & liberis simpliciter loquente, adoptivi non comprehenduntur. l. 6. ff. d. bis, qui sui vel al. jur. l. 4. eod. & l. 5. d. in jus vocand. Facit 5. quod nec in feudis succedant. c. adoptivus 2. feud. 26. adeoq; 6. qualitas hæc esse natu majorem & de familia ex natura provenit, iisque tantum competit, qui verè generati & geniti non verò fictitio quodam modo asciti. Aut verò ab avo paterno materno adoptati sunt, quo casu eos facilius aspirare posse crediderim 1. per d. § 2. 7. & l. pen. § 1. C. d. Adopt. Quippe cum 2. in his, & naturalia & adoptionis jura concurrant, adeoq; & tales in familia ac potestate patrum adoptivorum constituti sunt (g) Major de foeminis dubitatio est, sed & has non penitus excludendas arbitror. 1. per l. fin. C. d. V. S. & Nov. 159. p. & c. 1 ubi mater & nurus quoque fideicom. petere possunt. 2. quia & foemina æquè de familia sunt, voce scilicet familiæ largius accepta l. 159. § 2. & fin. ff. d. V. S. d. l. fin. C. eod. facit 3. quod per eos

eos quoque, qui ex ipsis descendunt perinde familia conseruetur. l. 69. § 27. d. leg. 2. d. l. fin. C. de V. S. & memoria perennis efficiatur. l. 220. in fin. ff. d. V. S. ibi: etenim idcirco filias concipimus & c. ut ex prole earum diuturnitatis memoriam nobis in ævum relinquamus, & l. 14. pr. C. d. leg. hered. (g) Repellendos hos existimo. 1. quia nec sub nomine filiorum, d. l. 6. ff. d. bis, qui sui & l. 6. C. d. suis & legit. minus 2. sub familia & agnatione continentur & l. 195. § 2, & d. l. fin. suffragatur 3. his, quod sic nati partim ignominie macula, partim verò infamia non careant, ig. iis in dispositionibus, ubi de honore & dignitate filiorum agitur, tales non comprehenduntur. Cum omne familie decus splendorq; generis in his deficiat, in tantum 4. ut omne etiam successionis participium, omneque paternum beneficium his sit abscissum. Nov. 89. c. ult. aubr. ex complexa C. d. Incest. Nupt. (h) Ex iis, quæ hæcenus dicta, non diffusculter, quid de prodigo, furioso, muto, surdo & similibus concludendum, elici potest. Quare his diutius non immoror.

X I I.

Et huc usq; de personis, sequuntur res. Sciendum a. iis demum in bonis propriè & regulariter maioratus institui & fideicommissa familie relinquì posse, quæ immobilia sunt, & quæ his annumerantur. (a) Igitur in hereditate, (b) legitima, (c) usufructu, (d) actionibus & nominibus, (e) annuis redditibus (f) aliisq; rebus particularibus (g) & similibus (h) maioratum actuale fideic. constitui posse non dubito.

(a) I. Nam cum maioratus & fideic hæc perpetuò durare deferriq; debeant, in bonis v. mobilibus, qua talia, perpetuum quid & durable effici nequeat c. 1. in fin. 2. feud. 1. sequitur ig. ex bonis tantum immobilibus, aut certè his, æquipollentibus maioratus propriè constitui. Cum quo 2. conve-

nit,

nit, quod mobilia vilis & abjecta sint possessionis nec diu-
turnum stabilemque; præbeant usum. *arg. l. 22. C. d. Adm. tut. l.*
47 ff. de Acquir. poss. immobilia verò longè digniora diutiusque;
duratura l. 15. pr. qui satiud. cog. l. 1. C. d. Usufr. transform. ig.
hæc majoratibus magis accommodata. Facit 3 quod mobi-
lium peremptio naturaliter ex cursu certi temporis deduci pos-
sit, & tunc præcipuè quâdo servando servari nequeunt. d. l. 22.
in fin. Bartol. ad l. 4. C. d. Murilegulis lib. 11. & Afflic. decis. 13. n. 27.
(b) 1. Quia hereditas, universa bona tam mobilia quam immo-
bilia complectitur. l. 178. § 1. d. V. S. l. 62. & sim. ff. d. R. l. 2. per
rot. tit. ff. & C. ad Sct. Trebel. in quibus de totis hereditatibus
per fideicommissum restituendis creberrima fit mentio, ac 3.
donatio omnium bonorum valida l. 35. § 4 & 5. C. d. donat. l.
8. C. d. Revoc. donat. l. 5. C. d. Ineff. don. quidni igitur valebit
majoratus per modum ultimæ voluntatis in omnibus bonis
adeoque in hereditate, modo legitimè fiat, institutus. l. 8. C. d.
Inoff. test. (c) l. 3. arg. l. 8. § 6. ff. de bon. poss. contr. ubi filius et-
iam exheredationi consentiens & subscribens, sibi nocere as-
seritur. Consentit 2. l. 22. § fin. ff. de fals. quæ itidem hoc ip-
sum confirmat ac licet 3. gravamen aliquod implicare videat-
tur tale fideicommissum, revera tamen gravamen non est,
quin potius totum hoc in ipsius commodum & utilitatem re-
dundat, ut proinde 4. ei h. c. prohibitum non sit, juri pro se
introducto renunciare l. pen. C. d. pact. confert 5. quod appro-
bans defuncti voluntatem, eidem stare eogatur. l. pen. § fin. ff.
d. Inoff. test. l. 8. § 1. C. d. Inoff. test. l. 43. ff. d. per. her. & sim. (d)
Usufructus n. licet per se neque mobilis vel immobilis dici poss-
sit: attamen cum pars fundi sit, ac sic immobilibus cohare-
at, ut semper stabile ac permanens subiectum habeat, igit. in
hoc fideic. relinqui posse non dubito, arg. l. 49. l. Evict. l. 4. d.
Usufr. Facit deinde rot. tit. ff. d. Usu & Usufr. leg. & c. (e) Immo-
bilium scil. rerum nomine competentibus inque eisdem cons-
ceptis. Quia res ipsæ quæ in actionibus sunt, per actiones res
præsentantur. l. 15. d. R. l. l. 27. de leg. 3. l. 75. d. V. O. Sic actio
dicitur certa vel incerta respectu ejus, quod in obligatione
l. 72 § 1. l. V. O. Item obligatio dividua vel individua ex re in-
obligationem deducta, l. 2. § 1. d. V. O. (f) Si scil. ad perpetu-
am

um tempus sunt duraturi *Clem. 1. vers. cumq; annui redditus,*
inter immobilis censeantur. *d. V. S* quippe cum res, secundū
subiecta sua, quibus inhaerent, censendæ veniant. *Nov. 7. pr.*
vers. vult. illa c. 1. S fin. 2. feud. 1. Facit quod & à satisfactione
quoque excusent. *Bart. Ang. ad l. 15. ff. qui satisd. cog.* An
in bonis feudalibus & emphyteuticis tale fideicom. constitui
possit quaeritur? distinguo. Nam hæc bona aut à parentibus
acquisita sunt pro se & heredibus, & hoc casu majoratui sunt
obnoxia: aut v. pro se & filiis suis tantum, atq; tunc, quoniã in
his aliis simul jus quaesitum est, sanè in præjudicium ipsorum
eis interverti nequit. *c. unic. 2. f. 48. & 2. f. 26. § 6. vers. Feudum*
ea lege & c. c. 3. Novel. 7. c. 5. d. probat. Maximè cum nulla ordi-
natio defuncti in feudis obtineat. *c. 1. pr. 1. f. 8.* (g) Ad hanc
classsem pertinent, fundus, prædium, domus, sylva & similia.
l. 77. § 27. de leg. 2. l. 78. § 3. eod. l. 38 § 2. & 3. de leg. 3. An verò Q.
maritus & uxor ad secundas nuptias transiens, possit de bo-
nis à priore conjugè donatis, prælegatis vel ex alia causa lu-
crativa acquisitis tale fideic. ordinare? *N. 1. per Nov. 22. c. 25.*
vers. Non enim permittimus parentibus rectè introductam e-
lectionem & c. 2. *per Aubt. lucrum C. de secundis nupt. ibi:* lu-
crum hoc æqualiter inter liberos lege distribuitur, non arbi-
trio parentis relinquitur, ut ita 3. bona hæc ex legis dispositi-
one absq; parentum ministerio à lege liberis liberè sint data
& assignata, adeoq; à parentibus gravari inq; alios transferri
nequeant. *Comprobat 4. l. 3. C. de secund. Nupt. Ubi secundò*
nuptis tantum facultas possidendi fruendiq; non etiam dimi-
nuendi & alienandi concessa. l. 6. § 1. eod. & l. 2. C. d. Indict. Vis
duit. Quid v. in rebus constante matrimonio acquisitis? Et has Q.
tali fideic. suppositas ajo. 1. quia acquirens cum dominus ea-
rum efficiatur, liberam simul administrandi alienandique
facultatem nanciscitur. *l. 21. C. Mand. Rebus enim 2. suis quis*
vis, tam contrahendo, quam testando legem dicere potest.
l. 120. d. V. S. l. 10. C. d. pact. & l. 1. C. d. pact. Convent. & sim. An Q.
idem in re aliena dicendum? distinguo. Nam aut in re here-
dis instituitur, & valet licet testator rem esse suam ignoravit:
aut v. in re, quæ non heredis est, testator tamen eam alienam
esse scivit, & hoc casu heres tenetur illam emere atque fidei-
com.

commissario tradere aut æstimationem præstare, ut bona ex
inde perpetuò mansura comparentur. Sin v. ignoraverit, non
teneatur. § 4. l. de legat. l. 67. § 8. de leg. 2. l. 10. C. de leg. l. 14. S.
fin. de leg. 3. & l. 6. C. de Fideic. (h) De his autem rebus & quæ ali-
liàs inter immobilia connumerari solent, quæve perpetuum
usum præbent; quia passim ap. Feudist. aliosq; Juris Interpp.
tractatio (præsertim iis in locis, ubi de rebus in feudum dare
solutis agitur) suscipitur, ad eos hic remitto.

XIII.

*Rebus perlustratis, Nunc in posterum de ju-
re ac facultate majoratus possessoribus compe-
tens, videam. Quæ doctrina sequentibus ali-
quot questionibus non incommode melioris co-
gnitionis causa, includi poterit. Quarum pri-
ma est: An possessor Majoratus seu talis fideic.
dominus sit (a) rerum ei suppositarum, an v. nu-
dus tantum usufructuarius? 2. An præfatus pos-
sessor, usumfructum seu quamcunq; aliam servi-
tutem in bonis ejusmodi constituere? (b) 3. An
eadem oppignorare hypothecæve dare? (c) Item
4. locare inq; emphyteusin concedere valeat?
(d) porro quænam 5. emolumenta eundem se-
quantur? (e) & an eidem 6. augmenta rerum
majoratus cedant? (f)*

(a) Dominum eum dico. l. per l. 29. § 1. ff. qui & à quibus
man. ubi re sub conditione alteri data, interim possessor ejus
pleno jure dominus est, quod etiam confirmat. l. 17. § fin. & l.
si q. ff. d. R. Vind l. 2. per l. 34. § fin. ff. de leg. 2. l. 54. Ad Sct. Trebel.
& l. 66. ff. de R. Vind. quibus textibus expressè probatur eum
cui res ita ad vitam data, ut post mortem ad alium transeat
nihilominus interim revera dominum esse. Quibus 4. suffra-
gatur

gatur l. fin. § 3. C. Comm. de legat. & l. 3. C. de donat. sub modo;
quibus textibus rei vindicatio existente conditione seq. fidei-
com. successorum conceditur, E. per l. 23. ff. de R. 7. Dominus e-
rit. Conveniunt: s. l. 26. de Usufr. leg. l. 15. de Aur. & arg. leg.
& l. 66. de R. Vind. l. 1. § 4. ad Sct. Silan. Ubi onus restituendi
post mortem, non tollit dominium in vita. Item l. fin. de Usufr.
earum rerum l. 4. pr. ff. de alim. leg. quæ pariter hoc ipsum lu-
culetur confirmant, cum b. necessum sit, Dominium interim
penes aliquem existere. l. 4. § 3. de Indiem addict. & quoniam
ap. sequentes successores, quos possessor antecedit, esse nequit
l. 69. § 3. l. 32. & fin. & sim. de leg. 2. Interim possessorem revera
dominum esse consequitur. Facit 7. l. 63. ad Trebel. Ubi facta
in fideic. restitutione, statim res in dominio ejus fiunt: quod
in h. sce fideic. per primam illam testantis verbalem restituti-
onem factum censetur. l. b. 9. lit. a & l. b. 16. lit. b. ac licet 8.
dominium hoc quo ad vitam tantum restrictum sit limitat-
tumve, non minus tamen verum dominium est; quippe cum
hac ratione maritus quoq; dominus sit dotis. l. 30. C. de Jur.
dot. l. 47. § ult. de pecul. & minor quoq; habens curatorem ni-
hilominus verum, licet quodammodo limitatum habet domi-
nium. l. 3. & sim. C. de In integr. restit. Ut proinde à Seneca re-
ctè dictum: quod sub certa lege meum est, etiam meum est.
(b) Affirmativæ subscribo. Quia lit. a. præced. deductum,
possessorem majoratus, dominum esse, consequens ig. est, ut
per id tempus, quo dominium durat, jura quoq; domini
utendo fruendo & sim. exercere possit. § 1. l. & l. 3. pr. de Usufr.
l. 1. § 1. Comm. prad. § 3. & 4. l. d. servit. l. 21. C. Mand. 2. per l.
11. & 1 ff. quemad. serv. amit. ubi heres, cui sub conditione fun-
dus legatus, ea pendente servitute imponere potest, at exi-
stente conditione ea vicissim extinguatur, quo 3. facit. l. 12. §
2. fam. herisc. & arg. l. 105 ff. de C. & d. ubi extincto jure con-
cedentis, simul jus quoq; accipientis extinguatur. Idem 4. fir-
mant. l. 105. ff. de C. & d. l. 205. ff. d. R. l. 1. § penult. & ult. ff. d.
superfic. quibus text. dissertè asseritur, quod iis rebus, quæ sub
certo modo nostræ sunt, servitutes imponere possimus. Sic
§. Vefallus & Emphyteuta fundo feudali & Emphyteuticario
servitutes imponere possunt. c. 1. § quid ergo 2. f. 8. E. multo

magis majoratus possessor, utpote cui plus juris tributum. At
stipulatur 6. l. 81. pr. ff. d. leg. 1. l. 24. § fin. d. fid. libert. l. 69. § 1. d.
leg. 2. Ubi heres, fundum sub conditione legatum cum interim
alii vendere ac legare potest. (c) 1. Quia veri alicujus rei domi-
ni, qui plenum ejus dominiū licet ad tempus habet, oppigno-
rare possunt. l. 4. § 3. d. In diem addict. l. 13. § 1. d. Pign. l. 6. C. d. usufr.
At talem majoratus poss. esse *supr. b. ib. lit. a.* demonstratum. 2.
Quia usufructuarius, administratores, tutores & curatores,
qui tamen minus juris in rebus habent, possunt oppignorare.
l. 11. pr. & § pen. d. pign. l. 15. eod. l. 16. d. pign. act. l. 27. d. Adm. tut.
Quibus 3. accedit, quod resoluta jure oppignorantis, jus oppi-
gnorati quoq; resolvatur. l. 31. d. pign. l. 105. ff. d. C. & D. Ac facit
4. quod per oppignorationem non vera & propria alienatio
inducatur, sed præterquam quod dominium penes dantem ut
& possessio quo ad civiles effectus remaneat. l. 35. § 1. d. pign.
act. l. 9. C. eod. l. 12. d. dist. pign. nil juris ad oppignorum plus trā-
sit, quā ipse oppignorans habuit. d. l. 69. § 1. d. leg. 2. l. 54. cū *fin.*
ff. d. R. I. (d) Quæ quæstio distinctione explicanda. Nam talis lo-
catio & in emphyteusin concessio, vel ad modicum aliquod
tempus contrahitur; vel ad longius extenditur, priori modo
validam locationem, non v. posteriori assevero. 1. Quia tem-
porales hæc vocationes, nullum alienationis effectum impor-
tant, sed cum sua temporali qualitate fieri censentur. § 2. 2.
feud. 34 & § beneficium 2. f. 26. Adeoq; uti major. poss. perpetuò
dominus non est, ita quoq; locatio ab eodē facta temporalis
erit l. *fin.* § 2. C. Com leg. d. l. 69. § 1. l. 54. l. 102. eod. & c. 79. d. R. I. in 6.
2. per l. 13. C. d. Usufr. ubi locandi facultas in fructu ponitur & 3.
l. 9. § 1. ff. Locati. ubi locatio etiam à fructuario facta ita valet,
ut tamen eo mortuo iterū extingatur, quod multò magis in
major. poss. dicendum *b. ib. lit. a.* Facit 4. quod longa demum
locatione, nō item modica jus reale in re locata constituatur.
l. 1. § 3. d. Superfic. & l. 1. § 1. si ager veftigal. Sic 5. Vasallus quoq; lo-
candi habet facultatem. c. *unc. 2.* § 1. f. 9. ac confert 6. prædicta
reg. generalis, qua resoluta jure locantis, etiam jus conducen-
tis resolvitur. d. l. 31. & *fin.* Ex hæctenus dictis relucet, ejusmo-
di locationē multò magis in ipsis fructibus & cōmoditatibus
rei major. procedere. l. 66. d. Jur. dot. & l. 57. sol. mat. ex *ita dem. jã*
allatis rationib. Notari h. l. potest Conductorem majoratus in
locan-

locando rem eid. subjectam, ita sibi prospicere posse, ut reli-
qui quoq; successores locationi huic consentiant. Hoc n. facto
reliqui illi locationi quoq; stare coguntur. *arg. l. 42. ff. d. usuc. 2.*
Si successor majoratus, pretium recipiat à conductore, eo ipso
contractum prædecessoris sui ratificasse censetur. *l. 15. d. bon.*
poss. contr. tab. l. 14. locati arg. l. 23. § 1. d. Inoff. test. An v. hered. poss.
majoratus de evictione teneantur, hujus loci est excutere? N. 2.
I. quia ejusmodi locatio ex natura locationis & qualitate re-
rum locatarum finitur *l. 9. § 1. locat. d. l. 31. d. pign. & sim.* adeoq;
cum heredes nihil cōmodi sentiant, ab onere quoq; sunt rele-
vādi. *l. 10. & sim. d. R. I.* Accedit 2. quod qualitas hæc ab initio cō-
tractui infit, ac à principio à contrahente prævideri debeat,
quare si hoc ab ipso non factū, sibi imputet, cum culpa nō ca-
reat. *d. l. 9. § 1. & l. 19. ff. d. R. I.* Confirmat 3. quod hæres maj. poss.
ex reb. major. jure hereditario, nihil capiat, ac quod in his pri-
mo acquirenti succedatur. *ib. 9. lit. a.* Verum quid si majoratus 2.
bona simpliciter tanquam libera fuerint locata, nec quod gra-
vāmini sint obnoxia, dictū? Nec tunc heredes teneri existimo,
I. quia factum defuncti, tunc heredes præstare non tenentur,
quando non tanquā heredes succedunt, nihilq; cōmodi, exin-
de percipiunt. *d. l. 10. d. R. I.* At hoc casu heredes defuncti per-
sonā non repræsentant nec etiā lucrum aliquod capiunt. *l. 149.*
d. R. I. l. 13. § 1. d. Acq. poss. E. nec factum ejusdem præstābunt. 2.
per d. l. 9. § 1. ibi; de sepit n. conductorem ff. Locati. ubi ideo te-
netur locator quia fraudem dolumq; cōmisit. Nam cum esset
usufr. is tanquam dominus locavit, pariter ig. heredes poss. h.
c. non tenentur præsertim si ex dolo & facto defuncti nihil ad
eos pervenit *l. 26. ff. d. dolo. l. 38. & 44. d. R. I. l. 10. eod.* Facit 3. quod
conducens ab initio rei qualitatem melius inquirere ac personę
conditionem explorare diligentius debuisset. *d. l. 19. d. R. I. § c. 86.*
d. R. I. in 6to. Sufficit a. si ab initio locator, maj. sese poss. nomi-
nat. Taliter n. quis cōtrahere videtur, qualiter per nomen ap-
pellativum profertur. *arg. l. 32. d. cont. empr. (e)* Major. poss. ve-
rum dominum esse *b. ib. lit. a* fuit assertū, adeoq; eum omnes
cōmoditates & emolumenta posse percipere consequenter
dicendum. Exempla harū cōmoditatum colligere licet. *ex l. 10.*
n. d. usufr. § 1. 9. in fin. eod. l. 34. pr. d. pign. l. 13. § 4. d. usufr. l. 7. § 12.
sol. matr. l. 54. ad Trebel. Sic arbores à vento evulsas in proprium
usum convertit. *l. 12. d. usufr. d. l. 7. § 12. sol. matr.* Rem fid. subje-

Etiam in aliam meliorem fructuosioremq; commutat, si modo ad pristinam etiam formam reduci possit. *arg. l. 39. de neg. gest. & l. 15. si serv. Vind. l. 9. de serv. Urb.* Similiter etiam venari feraſq; capere & occidere in fundis hiſce rebus deſtinatis, piſcariq; ei conſeſſum. *l. 62. pr. & § 1. ff. de Uſufr. ac deniq; ea omnia eum facere oportet, quæ diligentem decent patremfamil. arg. l. 14. de pign. act. & l. 33. de Adm. tut. & l. 54. ff. ad Trebel.* Theſauri quoq; inventi partem dimidiam eidem cedere dixerim. *c. 1. per l. 1. C. de Theſaur. lib. 10. l. 63. § 2. de Acq. dom. 2.* Quia theſaurus non pars & portio aliqua fundi eſt, ſed res proſus ſeparata ac diverſa *l. 3. § 3. de Acquir. poſſ ac 3. donum Dei d. l. 1. C. & donum fortunæ d. l. 63. § 2. appellatur.* Nec non proventus & commoditates, ex argenti fodinis, lapicidinis aliſq; venis. *d. l. 7. § 13. ſol. matr. cum loco fructuum ac proventuum habeantur. l. 7. & 9 ff. de Uſufr. l. fin. d. Fund. dot. (f)* Hæc quæſtio diſtinctione expedienda. Nam aut res facta poſſeſſoris majoratui adjecta per ſe ſubſiſtere poteſt & à cæteris major. rebus ſeparabilis eſt, & tunc major. ſucceſſores non ſequitur, ſed ad ejuſdem poſſeſſoris heredes pertinet. *l. 7. § 1. ibi: propriam & ſeparatam conditionem habent, & ideò poſſeſſionem quoq; earum ſeparatim nanciſci oportere. ff. pro Emptor. c. 1. § è contrario ibi: Si quidem tale adjectum ſit, quod per ſe ſubſiſtere poſſit & c. 2. f. 8* Nam cum ejuſmodi res noviter adjecta, acquiſita & libera ſit, non poteſt niſi aliqua præcedente diſpoſitione hanc qualitatem ut perpetuò majoratus efficiatur, induere. *l. 29. § 1. de Aur. & argent. leg. l. 24. § 2. ff. de leg. 1.* Sic juridiſtictio aliæq; res ex retractu præſcriptione, non tanquem res majoratus eoq; titulo recuperatæ & acquiſitæ, quia per ſe ſubſiſtere ac ſeparari poſſunt, poſſeſſ. Maj. non ſequuntur. Similiter in uſufructu, quem poſſ. fideic. redemit, ut cum proprietate conſolidetur: item in cenſibus, annuis reditibus aliſq; penſionibus, quibus res Major. ſubjectæ erant, & à poſſeſſ. ejuſdem cum in finem redemtæ, ut ab oneribus bona fideic. poſtmodum liberentur, ob rationis paritatem dicendum, niſi ea pacto pecunia ſoluta, ut nihil in præjudicium reliquorum ſucceſſorum agatur. *l. 38. de leg. 3.* Facit, quod ab initio quoq; bona huic oneri fuerint ſuppoſ-

ta, adeoq; prima obligatio non extincta, sed in aliam dunta-
xat transfusa est. Debitum n. defuncti & quidem ex causa
necessaria persolutum est, d. l. 38. pr. arg. l. 1. & 2. C. d. pact. pign.
l. fin. C. de his, qui loco prior. cred. posteriori v. casu, quando res
facto possessoris addita, à majoratu separari ac per se subsiste-
re potest, ea tunc majoratui cedit, soluta tamen possessori e-
jusdem rei æstimatione. d. c. 1. Sè contrario 2. f. 8. Sic servitus
in re majoratus constituta l. 1. comm. prad. l. 3. pr. d. Servit. I-
tem ædificium in solo majoratus positum majoratui acquiri-
tur, cum inseparabile sit ac per se subsistere nequeat. l. 2. 11, &
sim. C. de R. Vind. § 29. 30. & sim. l. d. Rer. divis.

XIV.

Ulterius excutienda veniunt. Utrum 7.
Majoratus possessor possit testari & heredem vel
proximè in familia sequentem (a) vel penitus ex-
traneum instituere? (b) an 8. bona hisce fidei-
commissis supposita teneatur conferre? (c) num
9. leges antiquas veteresque conditiones ipsius
Majoratus valeat mutare aliasq; novas adijce-
re? (d) Item 10. Utrum de rebus majoratus et-
iam promittere vel ei transigere concessum?
(e) ac deniq; an juri quod habet in bonis majora-
tus renunciare (f) idq; alteri cedere possit. (g)

(a) Negativæ subscribo. 1. Quia nullius effectus ejusmo-
di heredis institutio sc. de eo facta, quod aliàs ex primi insti-
tuentis dispositione necessariò ad proximè sequentem deve-
nisset. d. l. 32. § fin. l. 69. § 1. & 3. & alibi passim ff. d. leg. 2. Quod 2.
confirmat l. 27. § 1. ibi: quia satis plena prior fuit institutio. ff.
de her. Inst. Adeoq; 3. quia primi instituentis dispositio adhuc
durat, cessat alterius testandi facultas arg. l. 39. de acq. her. sus-
fragatur 4. l. 84. de her. Inst. ibi: Qui n. invito defuncto pore-
rat libertatem extorquere, non magnum videtur à defuncto
beneficium consequi, imò nihil commodi sensisse sed debitam
liber-

libertatem accepisse, facit 5. quod quemad: eam ob rationem
nulla defuncti ordinatio in feudis valida, quod ex primi ac-
quirentis provisione, id ad reliquos transeat agnatos *c. 1. pr. i.
feud. 8.* Ita similiter in majoratus successione sese res habet.
Praesertim 6. & ideo, quia dominium possessoris ad vitam tan-
tum restrictum, post mortem nihil potest operari. *ib. 16. lit. b.*
Ex quibus cum reluceat quid de exclusione sequentis in suc-
cessionem à possessore fortè facta sit statuendum, ig. ex iisdem
non magno labore peti potest. (b) Iterum Neg. 1. quia extra-
nei heredis institutio nihil aliud est, quam quaedam extra fa-
miliam alienatio. *l. 8. § 2. C. d. sec. nupt. l. fin. C. d. reb. al. non alien.*
At omnis vera alienatio, qua res extra familiam transire po-
test, enixa testatoris mente hic prohibita. *d. l. 69. § 1. & 3. l. 77. §
27. & passim supr. hac ib. text. alleg. E.* etiam heredis institutio.
Nam 2. in *d. l. 69 § 3.* alienare prohibitus extra familiam, eo ip-
so extraneum heredem instituere nequit, & si contra fecerit,
omnes de familia fideic. petere possunt. Quod 3. pariter con-
firmat *d. l. 69. § 1.* ubi praedio extra familiam vendito, post mor-
tem venditoris, emtor illud amplius habere nequit, non aliter
ac si heres extraneus in eo fuisset institutus. Sic 4. in *l. 38. § 3. ff.
d. leg. 3.* Filius ad vitam alienare prohibitus, ideo extraneum
heredem scribere potest, quia cessat alienationis prohibitio, E.
ea durante, extraneum heredem habere non poterit, uti hoc
5. ulterius confirmat *l. 77. § 27. l. 78. § 3. ff. d. leg. 2.* Ubi supremus
& novissimus in familia, quia absq; liberis moritur & sic fami-
lia extincta est exterum heredem rectè instituit (c) N. 1. quia quae-
cunq; ita personae adherent, ut ab ipsa divelli ac in alias trās-
ferri prohibentur ea collationi sint exempta *arg. l. 30. § 2. C. d.
Inoff. test. l. 22. d. leg. 2.* At talia sunt fid. hęc & majoratus. *supr.
ib. 4. lit. d. e. K. 2.* quia hęc fid. & majoratus, sunt donationes,
quaedam simplices, quae jure aliquo speciali & praecipuo factae
censentur, adeoq; collationem effugiunt. *l. 20. § 1. C. d. Collat.
l. 15. Fam. herc. l. 25. C. d. don. inter vir: & uxor 3.* quia fideic. tale vel
majoratum instituens, nihil aliud egisse censetur, quā ut bona
his supposita ita familiae deferat, ut aliis, qui nō sūt de familia
in iis nihil juris remaneat. Quod 4. maximè in majoratib. pro-
cedit, quoniam ea lege deferuntur, ut nō dividantur, atq; ita
nec

nec divisionem E. multò minus collationem recipiunt. *arg. l. 41. in fin ff. Fam. Exerc. & l. fin ff. d. Jur. patron. (d) 1.* Quia successio Majoratus non ab ultimo possessore sed à primo acquirente constituta est, ut ita à præfato possessore nihil capiatur. Quapropter quemad. sequens successor nihil emolumentum ab eodem sentit; ita vicissim oneribus novisq; conditionibus non est gravandus. *l. 9. C. d. Fideicom. l. 67. § 1 ff. d. leg. 2. l. 22. ff. d. Adopt. Nec n. ultimus possessor 2 primi instituentis pristinam dispositionem immutare alienaq; successioni legem imponere potest. l. 28 ff. d. mil. test. Ubi suæ quidem hereditati, quam vult, quis substitutionem facere potest, veruntamen jus alienum minuere non licet. l. 2. d. test. tut. Militat 3 quod successoribus in majoratu eo, quo is constitutus est modo jus sit quæsitum hoc ig. invitis ipsis & ignorantibus non auferendum, *arg. l. 10. cum sim. ff. d. test* Facit 4 quod quoties substantiale aliquod rei antiquæ additur detrahiturve, nova illa res censenda sit: *arg. l. 5 ff. d. l. & l. Adeoq; si ejusmodi majoratui novæ leges & conditiones adderentur, is planè immutaretur, aliusq; novus, cõtra primi disponentis mentem constitueretur, nisi tamen propria quædam bona, in quibus poterit, adjiciat. l. 114. § 15. d. l. l. 38. pr. d. leg. 3. (e) Affirmativam tueri conabor. l. per l. 36. ff. ad Trebel. ubi gravatus restituere hereditatem, si de re quapiam hereditaria compromissum fecerit, cautionem de indemnitate fideic. præstare tenetur. 2. *per l. fin ff. & l. 12. C. d. Transact. l. 104. ff. d. sol.* quibus text. ante restitutam hereditatem transactiones, solutiones, liberationes factæ, sunt validæ. 3. *per c. 18. X. d. Test.* ubi valet compromissum ab herede, cui, si sine liberis decesserit, datus fuit substitutus. 4. Confirmat *l. 1. C. de pact.* ubi pactum de re fideic. factum ab herede ante adventum dicitur validum. Hic 5. Vasallo de re feudali permessa transactio. *c. 1. § si Vasallus 2. f. 26. & c. unic. 2 f. 43. ibi:* nam transigere re se poterit. Atq; hætenus dicta ita procedunt, nisi compromissa & transactiones ejusmodi tendant in præjudicium successorum, aut alienationem aliquam importent. *arg. l. 4. C. d. prædis minor. d. l. 62. § 3 & sim. d. leg. 2.* An v. successores majoratus teneantur heredibus ipsius Maj. possessoris eos sumtus, quos adversario ex compromisso vel transactione præstitit,**

G

re-

refundere non incommodè disquiritur? Quod affirmandum
arbitror sc. quando compromissum transactio, necessaria at-
que utilis fuerit. 1. Quia possessor negotium reliquorum suc-
cessorum gessit, ideoq; eosdem sibi habet obligatos *l. 31. § fin.
d. Neg. gest. l. 6. § 6. & seqq. l. 39. ff. eod.* 2. Quia hujusmodi sum-
tus ad conservationem & in utilitatem majoratus sunt ero-
gati, adeoq; ea ex causa, ut res major. ad successores deveni-
ret impensæ, non immeritò ig. reposcuntur. *d. l. 31. § fin. l. 10. d.
R. l. Facit 3. quod etiam alias majoratus, ob sumtus ex neces-
sitate factos alienari possit. infr. tb. 18. lit. f.* Sic 4. maritus, si
pro ædificiorum agrorumq; restauratione perpetua sumtus
fecerit necessarios, ipsi repetitio competit. *l. 7. § 16. § l. matr.
l. 3. § 2. ff. d. Impens. in res dot. (f) 1.* Quia quilibet juri pro se
introducito renunciare potest. *l. pen. C. l. 7. § 14. l. 31. cum sim. ff.
d. pact. 2.* Quia majoratus & fideic. sunt donationum species:
at hæc in invitos non conferuntur. *l. 69. d. R. l. 119 § 2. cum sim.
d. donat.* Sic 3. Vasallus, quem successio feudi tangit, si in al-
terius, ad quem aliàs investitura feudi non spectat, consense-
rit investituram, nullum ad petendum feudum habet regres-
sum. *c. 1. § 1. f. 5. & 2. f. 26. § 5. vers. Titius.* ac similiter quoq;
4. creditor, jus in pignore remittens, sibi præjudicat. *l. 8. § 6. ff.
qui pot. in pign. l. 3. C. d. R. Vend. l. 2. & 8. C. d. Remiss. pign. l. 158.
d. R. l.* Atq; hæc renunciatio, in ipsius tantum renunciantis,
non etiam successorum præjudicium valida est *arg. l. 10. C. d. tes-
tam (g) Aff. 1. per c. quam periculos. 7. quest. 1. ubi:* quia Esau pri-
matus suos semel cedens, eos postmodum recipere nō potuit.
Quod exemplum sacræ literæ nobis suppeditant. *Gen. 25. in-
fin. ac repetitur ad Hebr. c. 12.* Nec n. 2. h. l. innatam illam æta-
tis qualitatem personalissimam cessibilem ajo. *arg. l. 9. § 1. loc-
cati l. 69. § 3. d. leg. 2. § antepen. l. d. Vusufr. l. 8 § fin. ff. d. peric.
& Com. rei Vend. sed jura, quæ in bonis habent & quo ad effe-
ctum cessionem firmam puto. Sic quoq; jus conditionale ex
contractu vel substitutione dependens cedi potest. *arg. l. 1. C.
d. pact. § 4. J. d. V. O.* Facit 3. quod & cessio hæc ultra cedentis
præjudicium non extendatur. *arg. c. 1. § Titius 2. f. 26.**

XV.

*Hactenus de juribus & facultate majorat.
posses-*

possessoris: restat nunc de oneribus quoq; & gra-
vaminibus ejusdem pauca dispicere. Quam ad
classsem primò pertinet resectio rerum majora-
tus ab ipso possessore præstanda: (a) secundò, So-
lutio censuum, pensitationum aliorumq; tribu-
torum annuatim facienda: (b) nec non 3. litium
de rebus fid. subjectis motarum susceptio & pro-
secutio: (c) Item 4. Inventarij confectio: (d) ac 5.
pauperum fratrum sororumq; alimentatio doti-
umq; datio: (e) & deniq; 7. culpæ lata levisq; non
etiam levissima præstatio. (f) Quibus & hanc
controversiam adijcimus. Utrum successor maj.
ad debita prædecessoris solvenda teneatur. (g)

(a) 1. Per l. 22 § 3. ibi: culpæ planè reddere rationem &c.
ff. ad Trebel. Nam cum 2. hoc damnum ex possessoris negligē-
tia & culpa proficiscatur, utiq; non immeritò ab ipso restau-
randum l. 108. § 12. de leg. 1. l. 52. § 18. & l. 2. seqq ff. per soc. c. 86.
d. R. 1. in 6. Equidem 3. quoniam fructus emolumenta q; per-
cipit, quomodo earum rerum refectionem recusabit? l. 7. §
16. ff. sol. matr. l. 12. d. Impens. in res dot. l. 7. § 2. & 2. ll. seqq ff.
de usufr. l. 7. C. eod. De melioratione si à possessore facta an
cum deterioratione compensari debeat quæritur? N. 1. Per
reg. l. 23. ff. pro Socio. Ubi damnum ex culpa proveniens cum
lucro non debet pensari, sed ipsum per se præcisè præstandū.
2. per l. 23. ff. d. Neg. gest. quo textu negotiorum gestor, inde-
bitè aliquid solvens, id non potest cum eo, quod indebitè ex-
egit compensare, sed sibi imputare debet, quibus 3. conveni-
ens est, quod meliorationes ex fructibus & emolumentis pro-
veniant, arg. § 1. ibi: quod ex occasione patris profectum est,
hoc ad eum reverti. Iper quas person. cuiq; acquir. deterioratio
a. ex culpa & negligentia proficiscitur. d. l. 22. § 3. & l. 108. § 12.
(b) arg. l. 7. § 2, ibi: quoniam & alia onera agnoscit, item ibi:

stipendium vel tributum &c. ff. d. Usufr. junct. a l. 27. § 3. eod. 2. per
rationem l. 13. ff. de Impens. in res dot. ibi: onus n. fructuum hec
impendia sunt. Fructibus ig. 3. & commodis cum utatur pos-
sessor, consequens est ad onera quoq; eundem esse adstrictum
l. 10. d. R. I. quippe cum 4. & legatarius ad onera fundi realia
teneatur l. 28. ff. d. Usufr. leg. junct. l. pen. § fin. d. leg. 3 (c) 1. arg.
d. l. 7. §. 2. quia ejusmodi litis susceptio & prosecutio, velut o-
nus quoddam reale est, ex ipsis maj. rebus proveniens earumq;
utilitatem concernens. Unde 2. quemad: pater tanquam legi-
timus administrator honorū filii adventitiorum tenetur sum-
mus ex fructibus impigrè facere, & litem inferentibus resistere,
ad quem tamen nudus duntaxat usufr. spectat: sic multò ma-
gis poss. major, quem verum dominum in præcedentibus de-
monstravimus, pro quo 3. ulterius militat l. 47. ff. Fam. Ercisc.
ubi ad successorem fundi instantia judicii ceu onus reale trans-
sit, junct. l. 67. cum sim. ff. d. contrab. empt. (d) 1. per l. 72. § 3. ff.
d. Cond. & dem. Ubi necessitas conficiendi inventarii, gravato
remitti potest, ad eandem ig. tenebitur. 2. per l. fin. § 2. & seq.
C. d. Jur. de libr. ibi: omni tamen modo inventarium ab ipso
conficiatur, quod etiam 3. Nov. 1. c. 2. § si v. non fecerit, omni-
nò efflagitat, ac facit 4. ratio, nam cum possessor teneatur ra-
tionem deteriorationis ac diminutionis reddere: utiq; etiam
inventarium, in quod rationes ejusmodi consignari solent,
conficiendum. arg. l. 6. § 2. C. d. bon. qua libr. nec minus 5. &
illud, quod post mortem suam ad alium ea res transeat, ig.
in testatum redigere debet, ut inde possit apparere, an & qua-
tenus rem pejorem fecerit, quæve aliæ qualitates rei fuerint.

Q. Quid v. si possessor inventarium non fecerit, an contra eum in
litem jurari poterit? N. 1. quia nulla lege cautum hoc legimus,
E. absq; lege loqui erubescimus c. 5. N. 18. 2. quia alia pœna in
negligentiam heredum constituta est, ut sc. creditoribus in-
solidum teneantur l. fin. § 14. C. d. tur. delibr. E. nostrum non
est alias ad pœnas eos alligare, sufficientibus sc. pœnis legalis-
bus, l. 19. cum sim. ff. d. V. O. Et quamvis 3. adversus tutorem, ob
non factum inventarium in litem juretur. l. 7. ff. d. Adm. tut.
attamen quia illa lex pœnalis est, favoremq; pupilli concer-
nit, ideoq; restringenda nec ad alios casus trahenda. Facit 4.
quod

quod obligatio tutorum ad confectionem inventarii præcisa sit, cum bona aliena administrent, atque de iis omnibus ut & fructibus emolumentisq; rationes reddere debeant: ubi è cōtra major. poss. bona propria possidet, *uti supr.* ostensum. Utrum v. hæc inventarii confectio ab Institutore successoribus remitti queat, amplius indagandum venit? Aff. 1. *per text. l. 72. § 3. ff. d. Cond. & dem. ibi:* rationi v. non exigendæ modus adhibitus. 2. quia confectio inventarii in ipsius testatoris eorūq; qui ab ipso causam lucrativam habent favore inducta est, ig. remissio quoq; in præjudicium eorundem fieri poterit, non item in detrimentum creditorum. *arg. l. 114. § 14. & sim. ff. d. leg. 1. 3. ac quemad; testator prohibere potest fideic: ne cautionem fideic. exigat l. 2. l. pen. C. ut in post. leg.* Ita pari ratione confectionem vetat. Siquidè 4. fides eorundem à testatore & diligentia satis approbata est, ac proinde nihil mali præsumendum. *pr. l. d. satud. tut. l. ult. d. Cur. fur.* Facit 5. quod testator majoratum pro suo lubitu planè instituere non potuisset, E. institutum multò magis modificabit, cum suæ dispositioni rerum suarum, conditiones justas & legitimas adjicere nullibi prohibeatur. *l. 14. & seq. d. her. Inst. supr. tb. 9. lit. e.* Maximè 5. cum jure civili hoc inventarii beneficium nemini obtrudatur, sed cuivis liberum relinquatur. *l. fin. § 13. & 14. ibi:* electionem ei damus & c. *C. d. Jur. deliber.* Accedit 6. quod etiam ipsis tutoribus necessitas hæc quadantenus remitti possit. *l. fin. C. arb. tut. (e) 4. arg. l. 73. ibi:* ut egentem virum, fratrem sororemve sustineat *ff. d. Jur. dot. 2. per l. 5. § 1. & seqq. ff. d. lib. agnos. & l. 50. in fin. ff. ad Trebel. ibi:* sed paternæ reverentiæ congruum est, egenti fortè patri officio iudicis ex accessionibus hereditariis emolumentum præstari. 3. *arg. l. 12. § fin. & l. seq. ff. d. Adm. tut. ubi tutor matri sororiq; pupilli ea, quæ ad victum necessaria sunt, cū se ipsas sustinere non possint, dare cogitur, qui tamen nudus tantum bonorū administrator est.* Facit 4. quod obligatio hæc ad alendum, dotandumq; ex jure naturali proficiscatur. *pr. l. d. l. N. G. & C. d. l. 5. § 1. & seqq. & l. 50. ad Treb.* tantò ig. magis ex fructibus & commoditatibus rerum maj. præstabuntur. *(f) 1. per. l. 108. § 12. d. leg. 1.* quo in textu levis quoq; culpa præstanda disertè exprimitur. Ratio 2. est, quia quemadmodum in contractibus ubi utriusque contrahentis vertitur commo-

dum, etiam culpa levis venit: Ita pariter in hisce fideicom. ubi ex dispositione testantis uterq, commodum sentit, sese res habet. *d. l. 108 § 2. Secus v. quando unius tantum gratia fid. relictum l. 5. § 2. ff. Commod. l. 23. Et sim. d. R. l. Confert 3. l. 47. § 5. ibi: verum etiam quæ levis est, exigenda ff. de leg. 1. (g)* Hæc res distinctionibus expedienda: Nam aut agitur de debitis ipsius Majoratus Institutoris: aut aliorum successorum: & vicissim vel de universis bonis & tota hereditate, vel de quota hereditatis rebusq; particularibus atq; iterum aut in testamento vel per modum contractus relictis: priori casu, quando de universa hereditate aut quota ejusdem fideicom. datum, ad solvenda institutoris debita possessores teneri, probatur *l. 1. l. 4 § 14. ff. d. leg. 1. Ubi fidem. relictum, nec creditoribus nec fisco fraudi esse debet, sed bona defuncti vendi possunt, ac in hoc fortunam communem fideic. experiuntur. 2. per l. 2. C. ad Trebel. ubi ad eum, qui portionem hereditatis capit, simul onera transeunt, junct. § 7. J. de fid. her. 3. per l. 8. § fin. & l. seq. ff. de leg. 1. l. ult. de usufr. leg. ubi legata hereditatis parte, hoc cum oneribus quoq; intelligitur, quo 4. facit, quod bona sic gravata propter debitum gravantis alienari possint. *d. l. 114. § 14. l. 9. ff. de fid. her. l. 21. in fin. eod. l. 38. pr. de leg. 3. Quod tamen iterum eo demum casu intelligendum, quando aliàs bona testatoris libera deficiunt. d. l. 38. Et d. § 14. junct. l. 15. § 2. ff. de Re Jud. & bona ex test. non v. contractu deferuntur. Non n. ita per contractum actiones & jura, nisi realia sint, transferuntur. l. 14. § fin. cum 2. seqq. ff. ad Trebel. l. 72. ff. de Jur. dot. l. 2. § 1. d. Coll. bon. l. 27. C. d. Jur. dot. Si n. v. ex quota bonorum rebusq; particularibus relictum fideic. ad persolvenda debita possessor non adstringetur. l. 9. ff. de leg. 2. l. 1. C. si cert. pet. ubi onera pro portionibus hereditariis non prælegatis feruntur. 2. Quia actiones personales, singulares non sequuntur successores l. 1. § 16. ff. ad Trebel. l. 13. C. de her. Inst. l. ult. C. de her. act. Facit 3. quod bona non intelligantur nisi ære alieno deducto. l. 39. § 1 ff. de V. S. l. 72. de Jur. dot. l. 2. § 1. cum sim. ff. de Coll. l. 6. in fin. C. eod. Atq; hæc tenus dicta iterum cum eo moderamine accipienda, nisi onera sint realia aliaq; præterea bona libera deficiant. l. 1. & 2. C. si unus ex plur. her. l. 1. C.**

v. C. d. her. act. l. 3 § 3. Com. Altero v. casu principali, quo de de-
bitis aliorum successorum agitur vicissim distinguendum est.
Nam aut debita ista contracta sunt contemplatione majora-
tus, & in evidentem utilitatem necessitatemq; ejusdem versa: &
hoc casu successor obstrictus est ea persolvere. l. 58. d. leg. 1. l. 19.
in fin. ad Treb. l. 11. C. de R. V. & l. 16. eod. arg. c. 1. X. de sol. c. 5. d. pign.
c. 1. § Si vasallus 2. f. 28. ita tamen ut à sequentibus repetere pos-
sit. arg. l. 5. § seq. ff. qui pot. in pign. l. fin. § fin. C. Com. de leg. l. 34. de
Reb. auth. Jud. Sin v. debita non major, sed sua prædecessoris
gratia, non tam necessariò quàm voluntariè sint contracta,
non obligatur successor. 1. quia hæc debita personalia sunt,
quæ ipsius poss. non maj. utilitatem concernunt, d. c. 5. de pign.
Accedit 2. quod cū nō prædecessori, sed primo institutori succe-
datur. l. 67. § 1. de leg. 2. l. 84. d. her. inst. cujus sc. vicem bona repre-
sentant, ig. ex his ad successores obligatio transire nequit, l. 72.
de Jur. dot. arg. l. 2. ff. de stip. serv. His simul adspargo illam con-
troversiam: An possessor fid. si debitum solvat, cui bona maj.
obstricta erant, possit vicissim pro eadē quantitate denuo ista
bona obligare? Aff. 1. per l. 38. pr. de leg. 3. ubi bona fid. subjecta
quæ pro debito defuncti necessariò obligata erant, possunt so-
luto primo debito vicissim novis creditoribus pro eadē quan-
titate obligari. Nam 2. quemad. in prohibitione alienandi, nec-
cessaria alienatio non continetur, ita nec in hypothecæ datio-
ne, quæ specie alienationis continet. l. fin. C. de reb. al. non al. fa-
cit. 3. quod, quia ejusmodi bona ab initio pro tali debito fuerunt
obligata, non mirum si vicissim pro eodem debito possint hy-
pothecæ dari, cum non ex nova aliqua, sed antiqua illa causa
fiat, nihil q; in præjudicium successorum agatur. d. l. 38.

XV I.

Nunc ad præcipuos major. & fideic. effectus leviter attin-
gendos transeo, quorum 1. est bonorum in familia memoriaq;
perpetua conservatio: inde 2. resultans interdicta alienatio ad
3. his contraria divisio: (a) 4. domini licet restricti limitative
acquisitio (b) aliorumq; 5. jurium in th. 13. & 15. relatorum ad-
eptio & consecutio. It. quod 6. ex prohibita alienatione cum
causæ adjectione fid. ejusmodi, inducatur (c) ac deniq; 7. quod
maj. licet per modum contract. donationis, divisionis sit insti-
tutum

tus, nihilominus vim & effectū ultima voluntatis obtineat (d)

(a) De his tribus prioribus effectibus sufficienter actum fu-
it *supr. ib. 4. lit. e, & seq. & ib. 8. lit. C. d. f. & alibi passim.* (b) Non
n. hoc domini genus liberum, sed ad vitam possessoris restri-
ctum limitatumve est, nec non absq; alienandi facultate con-
cessum. *l. 32 § fin ff. d. leg. 2. l. 54. ff. ad S. Treb. & l. 54. ff. ad L. Falc.*
Quomodo v. & qualiter ultimo majoratus possessore mortuo
in sequentem dominum transferatur non omni caret scrupu-
lo? Ipso jure transferri verius puto. 1. Quia vi & virtute primi
testatoris jussus, quo omnibus de familia fid. deferri, præcepit
restitutio cunctis successorib. ita facta est, ut mortuo præde-
cessore semper purificetur conditio diesq; veniat, qua vigore
primæ verbalis restitutionis à testatore semel factæ, major. se-
quenti in gradu ipso jure acquiratur. *l. 26. ff. de Usufr. leg. l. fin. C.*
de leg. l. pen. in fin. C. ad Treb. l. 7. de prob. l. 37. l. 63. ff. eod. 2. quia à
primo constituyente, omnib. successorib. jus reale in fid. quasi-
tum est, ig. alienatione à prædecessore facta, ipsis petitio ac-
vindicatio competit. *l. fin. § 3. C. Com. de leg. l. 32. § fin. l. 63. § 3.*
& sim. ff. de leg. 3. de l. pen. in fin. C. ad Treb. Accedit 3 quod domi-
nii acquisitio ex mente primi disponentis perpetua sit effecta
l. 16. C. d. probat. quapropter in pendentem, sive in aere volitare
nequit. *l. fin. in fin. Com. prædior. l. 4. § 3. ff. d. in diem addit.* Con-
firmat 4. *l. 3. C. de Don. sub mod.* ubi quando res alicui donatur
ad certum diem, ita ut post illum in alium transire debet, tunc
adveniente die res illa statim ipso jure alteri acquiratur. Con-
fert 5. *l. 64. in fin. de Furt. & l. 80. de leg. 2.* Quibus text. ea,
quæ legantur recta via à legante in legatarium transeunt. In
possessione, quæ sine apprehensione non transfertur, aliter se
res habet. *l. 1. § 1. l. 1. § 1. & 3. l. 23. l. 30. § 5. & sim. ff. de Acquir.*
poss. (c) l. 114. § 14. de leg. 1. l. 38 § 4. & l. 93. de leg. 3. quibus tes-
tibus expressè asseritur, quod præceptum testatoris modo
non sit nudum, sed cum prohibitionis ratione vestitum, fidei-
com. inducat omnemq; alienationem excludat. *vid. supr. ib.*
4. lit. C. (d) 1. per l. 20. § 3. ff. fam. Erisc. ubi divisio hereditatis facta
à parente inter filios non vim donationis, sed potius supre-
mi judicii divisionem obtinet. 2. *per l. fin. C. Fam. Erisc.* ubi quac-
cunq; scriptura pater bona sua dividat inter filios, ea scriptura
vim

vini ultimæ voluntatis habet 3. per l. 8. C. de Inoff. test. Auh: qui d
sine C. de Testam: l. ii C. de Donat: quibus textibus idem comproba-
tur. Ratio 4. est, quia ejusmodi fideicommissum per modum
contractus vel donationis datum, ideò naturam ultimæ vo-
luntatis assumit, quia hoc modo confirmatur ac per mortem
irrevocabile perpetuò efficitur. arg: l. 12. C. ad L. Falcid. l. 24. ibi:
ex morte ejus confirmantur. C. de donat. inter vir. & ux. Quapropter
5. hæc fideicommissa, quo ad productionem & dum in fie-
ri sunt scil. quo ad constitutionem & ordinationem contra-
ctui æquiparantur, quo ad effectum verò & efficaciam tan-
quam ultima voluntas censentur, l. 4. & 6. ff. de Adim. vel trans-
fer. leg. l. ult. C. de pact: l. 19. ff. si cert: per. l. 35. ff. de mort. causa
donat.

XVII.

*Haftenus de constitutione, reliquum
est de dissolutione & modis finiendi in poste-
rum differere. Tales sunt 1. Exclusio à suc-
cessionem majoratus ex causa ingratitude
vel inimicitie: (a) 2. Ademptio bonorum in pœ-
nam ceu indigno facta, (b) Revocatio à pri-
mo institutore vel omnimoda (c) vel à sequen-
te duntaxat successore: (d) Sententia & res ju-
dicata super rebus majoratus lata: transactio
& compromissum, (f) prescriptio. Non item
confiscatio ex crimine possessoris. (g)*

(a) In hoc finiendi modo triplex distinctio observan-
da. Aut enim causa hujusmodi præcedit majoratus institutio-
nem, aut eo jam instituto, ante mortem tamen constituentis
contingit, vel post mortem ejusdem.

Primo casu, quando successor ille ingratus & inimicus

H

ante

ante constitutum adhuc majoratum expressè & specificè vo-
catur, quia tunc ex seq. speciali vocatione causa inimicitiae
& ingratitude remissa censetur, à successione non repelli-
tur. l. 23. de lib. & posth. l. 8. §. 7. ff. de bon. poss. contr. tab. l. 11. §.
1. ff. & §. ult. ff. de Injur. Sin verò tacitè & generalibus verbis
invitetur, ex conjecturata testantis mente vocatus non cen-
setur. arg. l. pen. 11. ff. de leg. 2. Ubi is, qui testatori odiosus sub
generali vocatione non continetur.

Secundò autem casu, ubi post constitutum majoratum
causa ingratitude vel inimicitiae laboritur, qua aliàs suc-
cessores reddere solet inhabiles, tunc ejusmodi ingratus à
successione remouetur. Nov. 115. c. 3. l. fin. C. d. Revoc. don. Auct.
hi captivi C. d. Episc. & Cler. Auth. liberi C. d. Episc. aud. Et t. ff. &
C. d. hi quibus ut indign. quod maxime eo casu procedit, quando
per modum legati vel prælegati majoratus institutus, nam &
tunc sine nova voluntatis declaratione majoratus intelligitur
revocatus l. 3. §. fin. ff. d. Adempt. leg. l. 22. eod. l. 9. & sim. ff. de
hi, quibus ut indign. Tertio tandem casu, quando post mortem
eius odii causa emergit, iterum successione ceu indignus pri-
vatur l. 1. ff. de hi, quibus ut indign. l. 17. ff. eod. l. 1. & l. 3. ff. eod. Vbi
ex causis post mortem contingentibus successione indignus
quis efficitur. Facit ratio, quia æque mortuo uti vivo hac rati-
one offensa seu injuria irrogatur l. r. §. 4. l. 26. ff. de injur. (b) 1. per
l. 48. §. fin. ff. de præ. fisci. & l. 1. C. de her. Inst. Et t. r. ff. de hi qui-
bus ut indign. quibus text. deportati vel alias indigni effecti, à suc-
cessione excluduntur. Rat. 2. est, quia institutio incapacis
habetur pro non scripta l. 3. de hi, que pro non script. l. unic. §.
2. C. de Cad. toll. Et incapax pro mortuo reputatur. l. 1. §. 5. ibi pro
mortuo habetur ff. de conjung. cum emancip. l. 4. §. 2. ff. de bon.
liber.

(c) Quia fideicom. : sive in contractu sive testam.
constitutum vim ultimæ voluntatis sortitur. th. prædict. lit. d. Ig-
quemadm. ultimavoluntas usq; ad mortem revocari potest, ita
quod;

quodq; tale fideicommissum. l. 4. de Adim. leg. l. 52. §. 9. ff. pro
Soc. l. 22. de leg. 3. Nec n. 2. libertas testandi quæ juris gentium
est in supremis judicijs constringi poterit. d. l. 52. §. 9. & fin.
Facit 3. quod ejusmodi fideicom. ex contractu vel testa-
mento constitutum, traditione non secuta, adhuc nudum
sit & imperfectum, ut proinde ubi alterius exinde nulla cap-
tio, pœnitere sit licitum, l. 11. §. fin. de Interrog. & l. 11. ff. de R. J.
At quæritur si majoratus subsecuta traditione sit institutus,
an sic irrevocabilis efficiatur? Distingvo. Nam aut traditio
simpliciter fit inter vivos absque commemoratione ultimæ
voluntatis, aut vero cum relatione ad eandem. : ac priori
casu irrevocabilis efficitur, 1. Quia hic majoratus donatio
quædam est inter vivos ubi dominium statim ac perfectè
in accipientem transfertur, ideoq; regulariter pœnitere
non licet. l. 5. C. de Obl. & act. l. 4. C. de repud. her. l. 8. ff. de
Obl. & act. l. 3. l. 7. & sim. C. de Resc. Vend. l. fin. C. de Revoc. don. Fa-
cit 2. quod donatio ex numero eorum sit, quæ semel inita vin-
culum habet necessitatis l. 35. c. de don. l. ult. ff. & l. 5. C. de Revoc.
don. Posteriori verò casu, realis illa traditio non tantæ efficaciam
est, ut ultimæ voluntatis naturam alterare possit, hæc autem
usq; ad mortem ambulatoria d. l. 4. Accedit 2. quod tale fidei-
commissum per mortem demum confirmetur ac irrevocabile
fiat. arg. l. 12. C. ad leg. Falc. l. 24. C. de don. inter vir. & ux. vid. th.
preced. lit. d. De traditione illa, quæ per constitutum fit, an &
ea h. l. sufficiat in dubium venit? Aff. 1. Quia per consti-
tutum æquè possessio & dominium acquiritur, licet actus is
acquirendi fictus sit. l. 6. §. 1. ibi: proprie possidere videor. l. 8.
ff. de Acquir. poss. c. 9. ibi: cum & is possideat, cujus nomine pos-
sidentur i. de Resc. spol. & c. 17. de præscript. 2. Quia fictio in
casu ficto, tantum operatur, quantum veritas in casu vero,
Nov. 89. c. 9. §. 1. & sim. Et an per pactum de non revocando ir-
revocabilis fiat majoratus, iterum disquiritur? Aff. 1. per l. 27.
ff. de mort. causa don: ubi donatio alias sua natura revocabilis

Q.

Q.

Q.

H 2

pacto

pacto de non revocando irrevocabilis efficitur. 2. Quia per hoc pactum majoratus in quandam donationem inter vivos transfunditur *d. l. 27. l. 13. in fin. l. 35. §. 4. in fin. ff. de Mort: causa don: at hæc statim perfecta est, & traditionem omnimodam habet impositam, l. 35. C. de don. Novel. 62. c. 1. §. 3. ff. de don. Facit 3. quod alias pactum ejusmodi nullarum esset virium & contra intentionem contrahentium nullius effectus & operationis, cum tamen pacta legibus non adversa omnino sint valida. l. 55. & l. 44. ff. de cond. & dem: l. 1. & passim t. r. ff. de Cond. Inst. vid: supr. th. 9. lit. e. (d) Hic finiendi modus non omnimodò majoratum tollit, sed ì certis tantummodo personis propter inimicitiam aliasq; æquè graves ingratitudinis causas eundem aufert. de quo h. r. lit. a. & b. actum. (e) Res alienari prohibita ex sententia alienabilis adeoq; libera efficitur 1. per l. 3. §. 3. ibi: nam & hic valebit alienatio propter rei iudicatæ auctoritatem l. 13. ff. Fam: Excise. Vbi alienatio, quæ aliàs prohibetur, si ex necessitate fit, recipitur. junct: l. 49. eod. l. 5. de pet: hered. Adedò 2. ut sententia & res iudicata nec non universa iudicij acta omnibus & perpetuò successoribus noceant. l. 44. de R. J. l. 55. §. fin. ibi: potestas enim evictionis, tollit intellectum restitutionis ff. ad Sc. Trebel. l. 50 §. 1. de leg. 1. l. 17. §. fin. & l. 29. pr. ff. de Inoff. test. l. 11. §. fin. de Jurejur. Quibus suffragatur l. 5. §. 1. ibi: quia effectu quodammodo heres est ff. Quod cum eo & c. Nam qui 4. per successionem quamvis longissimam defuncto heredes existunt, non minus successores intelliguntur l. 194. de R. J. Facit 5. l. 31 sol. matr. l. 2. C. ad L. Jul. de vi publ. ubi bona per sententiam publicantur & fisco acquiruntur junct: l. 96. §. 1. de leg. 1. (f) de his supr. th. 4. lit. e. dictum. Verum & his modis respectu saltem transigentium & compromittentium dissolutio inducitur, neq; enim in præjudicium seq. successorum quicquam præcedentes agere possunt d. th. lit. e. (g) Hæc in certis quibusdam casibus admittitur veluti 1. si præscriptio in vita institutoris & ante ipsius majoratus institutionem incepta est l. 16. ff. de Fund. d. c. ubi alienationis prohibitio post inchoatam præscriptionem superveniens eandem non interrumpit. 2. In casu quando alienatio à prædecessore facta ipso jure nulla est: ubi sequens*

sequens in gradu facile agere potest, uti & sequentes eum tunc
requirere debent, iis igitur in revocatione & requisitione
negligenter versantibus, contra eos tanquam negligentes cur-
rit præscriptio, cum non dicantur impediti qui facile agere &
impedimentum removere possunt. *l. 174. de R. J. l. 40. de Cond.*
& dem. siquidem hoc casu, potentia faciendi factum præsen-
tat. l. 50. de contrah. emt. l. 1. §. 8. si quis omis. causa test.

Tertiò hoc etiam procedit in præscriptione imme-
moriali, in qua ex tanti temporis lapsu, bona fides, Justus titu-
lus & omnia requisita alia adfuisse præsumuntur. *arg. l. 16. ff. de*
Usufr. & l. 8. ff. de Usufr. leg. Facit quod infinitas quoq; omnibus
in rebus devitanda sit. l. 13. §. fin. ff. de damn. infect. l. 1. C. de sent. quæ
pro eo & c. l. 9. de solut. l. 11. §. 18. de leg. 3. Alias verò regulariter
in rebus fidei commisso subjectis præscriptio nullum sibi vin-
dicat locum. 1. per *l. fin. §. 3. C. Comm. de leg. ibi: ut nec usuca-*
pio nec longi temporis præscriptio procedat. 2. Quia ubi
lex præscriptionem inhibet, ea currere nequit *l. 24. ff. de Usuc.*
l. 2. C. pro donat. 3. Quia non valentibus agere, nulla cur-
rit præscriptio, nec iisdem ulla negligentia imputanda. *l. 1. §.*
fin. C. de Annal. except. l. 3. C. de præscr. 30. vel 40. ann. l. 4. C. de bon.
quæ libr. l. 3. ff. de Usuc. accedit 4. l. 2. de Usuc. pro emt: ubi propter
testatoris prohibitionem servus nequit usucapi vel alienari.
Ac licet præscriptio 30. aut 40. annorum contra possidentes
quidem & adversus eosdem admittatur *l. 3. & 4. C. de præscript.*
30. vel 40. an. l. fin. c. In quibus causis in integr. restit: Non tamen in
præjudicium successorum id extendi potest. *arg. l. 44. §. 9. ff. de*
C. & D. l. 45 §. 1. de leg. 2. ibi: nam nec pertinet ad nos, antequam
dies veniat, vel conditio existat, l. 1. §. 11. Quod legat (b) 1. per l. 12. &
l. 21. ff. de fid. libert. ubi alienatione bonorum interdicta, ea ex deli-
cto in fiscum non transeunt 2. per l. 37. & l. 48. ff. de Jur. Fisc. in quib.
legibus privilegium fisci in pœna contra creditores quales &
successores hi reputantur non exercetur junct: l. 77. §. 4. de leg.
2. Quibus 3. suffragatur, quod qui contrahendo in præju-
dicium alterius alienare non potest, ille similiter & multò
minus delinquendo præjudicare potest. *l. 3. C. de bon. pro script. l.*
34. ff. de Jur. fisc. Consentit 4. l. 3. ff. de Inter. & releg. ibi quæ
H non

non à patre, sed à genere à civitate &c. tribuerentur, ea manere eis incolumia. & l. 7. ibi. ut avi potius ei dignitas proffit, quam obsit casus patris ff. de Senator: Quod ipsū amplius s. confirmat. l. 9. ff. ad L. Jul. Mai. ib. bona liberis damnatorum conservari. Atq; hæc tenus dicta in bonis quidem Majoratus vera, non item in usu fructu possessori ad vitam proprio. Hic n. in fiscum transit, d. l. 48. de Jur. fisc. Nam cum bonorum majoratus alienatio exinde non consequatur, neq; etiam fisco in eisdem jus reale constituatur, utiq; quin ad fiscum, transeat, nihil obstat. d. l. 3. ff. de Interd. ac releg. Facit deinde, quod perceptio commoditatum non in favorem ipsius Majoratus, sed ejusdem possessoris tendat, proinde igitur delinquenti in fraudem fisci non succurrendum, sed potius favor fisci præferend. l. 114. §. 14. de leg. 1. d. l. 3. de Interd. & l. 38. de Jur. fisci. Quod maximè in ipso Majoratus institutore procedit. Nam si hic delictum aliquod, ex quo bona fisco veniant ad judicanda commiserit, eo ipso majoratus institutio revocabitur, l. 8. §. 1. ibi: bona quoq; quæ tunc habuit, cum damnaretur, publicabuntur ff. q. test. fac. possunt. l. 15. de don. l. 14. §. 5. Qui & à quib. manum: & l. 5. ff. de don. mort. causa: quibus consentaneum, quod & majoratus ex contractu institutus vim & effectum ultimæ voluntatis sortiatur, supr. tb. 16. lit. d. Excipe tamen nisi ex donatione majoratus factus sit irrevocabilis. 1. Quia tunc donationes inter vivos ante delictum perfectæ, sequenti ex delicto non retractantur d. l. 15. ff. de don.: 2. Quia semel factum legitimè non retractatur, licet postea casus eveniat, à quo inchoari non possit. c. 73. cum sim. de R. J. in sexto. Facit 3. quod uti non contrahendo: ita minus delinquendo præjudicium aliquod inferri possit. d. l. 3. C. de bon: proscript.

XVIII.

His modis enodatis, succedunt alienationes ex causis necessariis majoratum tollentes: Tales sunt: 1. Alienatio ex causa eris alieni

alieni facto institutoris constati. (a) 2. ex
causa legitima, (b) 3. alimentorum, (c) 4.
dotis & donationis propter nuptias, (d) 5.
studiorum, (e) 6. refectionis & conserva-
tionis honorum, (f) 7. redemptionis capti-
vorum, (g) 8. valetudinis & sanitatis (h)
ac deniq; ex omnibus iis causis in quibus aut
favor publicus vertitur: aut mens testatoris
presumta & tacita apparet: vel alia neces-
sitas inevitabilis emergit. (i)

(a) 1. per l. 114, §. 14. de leg. 1. ubi prohibita honorum ali-
enatio eatenus valida est, ne creditoribus aut fisco fraudi sit. 2.
per l. 9. & l. 21. infra. ff. de fidei c. liberi: quibus in textibus neces-
sitas alienandi ex causa testatoris proveniens, regulariter ex-
cepta. 3. per l. 69. §. 1. ibi: si non voluntaria facta sit alienatio.
facit 4. ratio hæc: Quia non debet in arbitrio debitoris esse
positum, suos fraudare creditores, l. 25. C. de pact. l. 39. de Neg. gest.
maximè 5. cum lex nemini suum auferre concedat, quin po-
tius semper procuret omniq; conatu provideat, ne aliquid
præjudicij creditorib. fiat. l. fin. C. de pact. & d. l. 25. eod. cum quib. 6.
conveniunt. l. 38. pr. de leg. 3. l. 3. §. 2. de Impens. in res. dot. l. 7. §. 16. ff.
Sol. matr. quibus prohibitiones alienationum ad necessarias
non potrigi, expresse probatur, ac concurrunt 7. presumta testa-
toris voluntas, quæ alienationem ex causa necessaria inhibu-
isse, censeri non debet dd. modo ll. (b) vid. supr. th. 8. lit. a. b. (c) Auh.
Res que C. Commun. deleg. & l. 12. C. d. SS. Eccles. Quibus in legibus
cum ex causa dotis & donationis propter nuptias alienatio
concedatur: idem quoq; in alimentis eandem ob rationem as-
severandum Nam quemadmodum juris naturalis est, & ad offi-
cium communeq; parentum votum spectat, legitimam filijs
relinquere d. th. lit. a. b. filiasque dotare h. th. lit. seq. ita
pariter

pariter ad alimentorum præstationem naturalis stimulus pa-
rentes adhortatur, l. 1. in fin. ff. de J. & J. l. unic. §. 5. vers. fileat. C.
de Re ux. act. arg. l. 12. C. de præd. min. l. 5. & passim ff. de agnos. &
alend. lib. Accedit 2. & hic quoq; præsumta testantis voluntas,
quæ uti in legitima & dote de necessaria alienatione non co-
gitasse præsumitur: ita quoq; in alimentis, ne quis fame pereat
arg. l. 22. §. 3. Ad Trebel. maxime 3. cum necare videatur, qui ali-
menta negat, l. 4. ff. de agnos. liber. l. 5. C. de leg. aquil. Ut ita 5. fa-
vor quoq; publicus hoc loco veniat considerandus, quo puer
non solum parentibus, sed etiam reipubl. nasci asseritur. l. 1. §.
15. ff. de Ventr. in poss. mit. arg. l. 2. de J. & J. (d) 1. per Auh: Res que
C. Comra. de leg. ubi res fideicommissio subjectas, ex causa dotis
sive donationis propter nuptias, alienare vel obligare permis-
sum, 2. per l. 22. §. 4. & l. 62. ff. ad Trebel. ubi cum pudicitia mu-
lieris & patris voto congruat causa dotis restitutioni heredita-
tis semper exempta atq; loco æris alieni habetur. Accedit 3. ma-
ximus dotium favor, ac quod reipubl. etiam interfit foeminas
non esse indotatas l. 1. ff. sol. matr. & tot. tit. de Jure Dot. Quo
facit 4. l. 78. §. 14. ad Trebel. in qua sub generali fideicommissio
causa dotis non continetur, adeoq; lex eam omnino voluit esse
privilegiatam. Confert & illud 5. quod dotibus in dubio
semper favendum & pro his respondendum l. 70. cum sim. ff. de
Jur. dot. Nec non 6. præsumta testantium voluntas maxime in
parentibus, quorum officium est, dotare filias l. fin. C. de dot;
promiss. l. 4. C. de Jur. dot. (e) 1. arg. de aubt. res que & c. ibi: in ratione
annexa: Nam cum ea, quæ communiter omnibus profunt,
præponantur his, quæ specialiter quibusdam saltem utilia sunt,
consequens est, quod causa studiorum, qua totus illuminatur
mundus Auh. habita C. Ne fil. pro patr. atq; omnibus prodesse li-
cet favore quoq; publico huc referri debeat, §. fin. in fin. pro em.
institut. Pro quo 2. etiam militat creberrima dotium cum cau-
sa studiorum comparatio, arg. l. 2. ff. de leg. 3. ac tandem 3. com-
probat hæc ratio, quia ex causa studiorum non tantum toti sa-
miliae & generi major honor splendorq; accrescit, sed etiam ex
studijs virtutibusq; eruditorum ipsa patria, totaq; deniq; pro-
vincia juvari ac illustrari potest d. Auh: Habita. (f) 1. arg. l. 7. §. 16.
ff. Solut;

Q. unde debitum exolvisset. Huc ig. spectat quæstio illa: An facta alienatione fideicom. tempore quo bona libera extant, ea in totum nulla sit & annihilentur: an v. usq; ad valorem bonorum liberorum revocetur? Quod postremum verius est. 1. Quia in alienatione horum bonorum semper hæc conditio subintelligenda, nisi bona adsint libera, eaq; ad causam istam necessariam non sufficiant: *dd. ll. & d. subtr. res que C. Com. d. leg. ibi*: sed si liberis portio legitima non sufficit & c. ig. casu quo bona libera quidem extant, at non sufficiunt, conditio hæc subintellecta existit: at nullitatem tamen actus non operatur, sed ad concurrentem tantum quantitatem revocat *d. l. 22. § 4. ibi*: in verbis: dotem decedere, ac si quod superfuisset, rogata esset restituere, & in dictis verbis *subtr. Res que & c.* sed si portio legitima non sufficit: permittitur res prædictas in eam causam alienare, adeoq; cum pro parte alienatio legitime semel facta sit, in posterum non debet penitus annullari. *o. 73. d. R. I in 6to. l. 29 d. R. I.* Facit quod utile per inutile non vitiatur. *c. 37. d. R. I in 6to.* Quid v. in casu bonorum liberorum post supervenientium habendum, an tunc præcedens alienatio retractanda? Nihil minus 1, quin hæc alienatio semel à principio fuit perfecta ac consummata. Igit. ex post facto non vitiatur. *d. § 5. § 1. d. R. I. l. 18. de his, qui test. fac. & jam all. ll.* maximè cum 2. res semel licitè & ex justa causa facta alienabilis, perpetuò talis permaneat. *supr. th. 8. lit. f. ibi quæst. an ve alienari perbita & c.*

X I X,

Superest de actionibus & remediis, quæ successoribus fideic. competunt paucis agere. Ea v. duplicia sunt: vel petitoria vel possessoria. Illa sunt actio ex testamēto: (a) Fideicommissaria hereditatis petitio: (b) rei vindicatio: (c) & hypothecaria: (d) Hæc v. adipiscendæ sc. possessionis sunt, Interdictum quorum bonorum: (e) & Remedium L. fin. C. d. Edict. Divi Adrian. toll. (f)

(a) Hæc

(a) Hæc datur omnib. iis, quorum gratia & favore res alienari prohibita est, quæ tamen non obstante prohibitione fuit alienata l. 114. § 15. d. leg. 1. l. 67 § 4. d. leg. 2. l. 32. Sult. l. 69. § 3. l. 67. § 7. ff. eod. adversus gravatum ejusq; heredem si res ap. eum inveniatur, ut restituat. l. 22. § 3. l. 3. § 3. l. 70. § 1. ff. ad Trebel. l. 40. § 1. eod. l. 94. § 1. d. leg. 1. non aliter ac si adhuc is possideret, cum dolo possidere desierit. l. 131. ff. d. R. l. c. 36. d. R. I. in 6. l. 13. § 2. § 14. l. 25. § 8. 7. *Spasius d. her. per* (b) Hæc datur adversus eos, qui bona fideic. pro herede vel possessore possident. l. 1. ff. d. Fideic. her. pet. l. 37. l. 63. ff. ad Trebel. l. 13. § 1. ff. d. pet. her. adversus a. ipsum gravatum non datur. l. ult. § fin. ff. d. fid. her. pet. Atq; eadem recipit, quæ petitio hereditatis civilis l. 2. d. t. adeoq; rectè hæc tenebuntur pro herede vel possess. possidentes. l. 9. & seqq. l. 13. Sult. ff. l. 7. C. de petit. her. Quandoq; verò utilis quoq; petitio her. contra singulares successores datur. d. l. 13. § 4. 8. 10. d. t. (c) Hæc datur fideic. & iis, quorum gratia res relicta est, contra quemcunq; detentatorem, in quem res fideic. supposita alienata est l. 1. § 2. § 13. § 3. ibi; *omnis licentia pateat, rem vindicare, & sibi assignare nullo obstaculo ei a detentoribus opponendo l. pen. § 1. ibi; sive à primo fideicommissario in secundum translatio celebrari jussa est, ipso jure utiles actiones transferuntur C. ad Sc. Trebel. l. 25. pr. d. C. & A. l. 69. § 1. d. leg. 2.* (d) Hæc competit fideicommissariis pro rebus fideic. obnoxiiis à tertio possessore vel etiam herede possessoris avocandis; *Aubr. contra cum rogatus C. ad Sc. Trebel. l. 1. C. Comm. de leg. l. 21. C. d. SS. Eccl. Nov. 108. c. 2. vers. Tunc damus ei & contra emtores aut aliter accipientes res, in rem & hypothecas ex auctoritate hujus legis. Adeoq; cum jus reale ex primo disponentis jussu fideic. constitutum sit, utiq; hæc actio ipsis non erit deneganda. vid. ib. 16. lit. 6. Anv. & quomodo hæc actiones concurrant & cumulentur? de eo brevitatis causa videntur possunt latissimè Garibald. ad l. 1. ff. d. leg. 1. Tit. d. Concurf. rei Vind. & act. ex testamento, Obrecht d. sp. 28. lb. 232. & seq. Anton. Peregrin. d. Fideic. Artic. 45. n. 46. vers. Sed utrum petitio. & c. Hill. in Don. Enact. l. 21. c. 3. lit. d.* (e) Utile sc. quod iterum fideic. competit, adversus pro herede vel pro possessore possidentem ad restitutionem rerum fideic. suppositarum l. 1. quor.

*bon. l. 1. ibi: bonorum possessionem agnovisti & l. 3. ibi: quaesisti suc-
cessionem C. eod. Nam cum post restitutionem verbalem vicem
domini obtineat fideicommissarius d. 1b, 16. lit. b. Inedictum
v. hoc universitatē respiciat & ei competat, qui se ad bona ad-
missum docere potest l. 1. C. Quor. bon. utique ab eo fideic.
excludendus non erit, quippe cum & hic ad universa quoque
bona invitari soleat. *supr. 1b. 12. lit. 6. Menoch In Secund. remed.
Adipisc. n. 18 & Rip. in l. 1. quorum bon. n. 2. & n. 15. & 16. (f) hoc
remedio similiter utitur fideic. in continenti sc. probans se
jus in rebus fideicommissi suppositis habere. eaq; ratione mis-
sionem in possessionem earum rerum impetrare potest l. ult.
ibi: & ei possessio acquiratur, qui potiora ex legitimis modis iura
ostenderit. C. d. Edict. Divi Adrian. roll. gloss. in l. 1. § fin ff.**

Quor. bon. Ripa ibid. n. 15. Anton. Peregrin. art.

48. n. 12. & seqq.

DEO SOLI GLORIA.

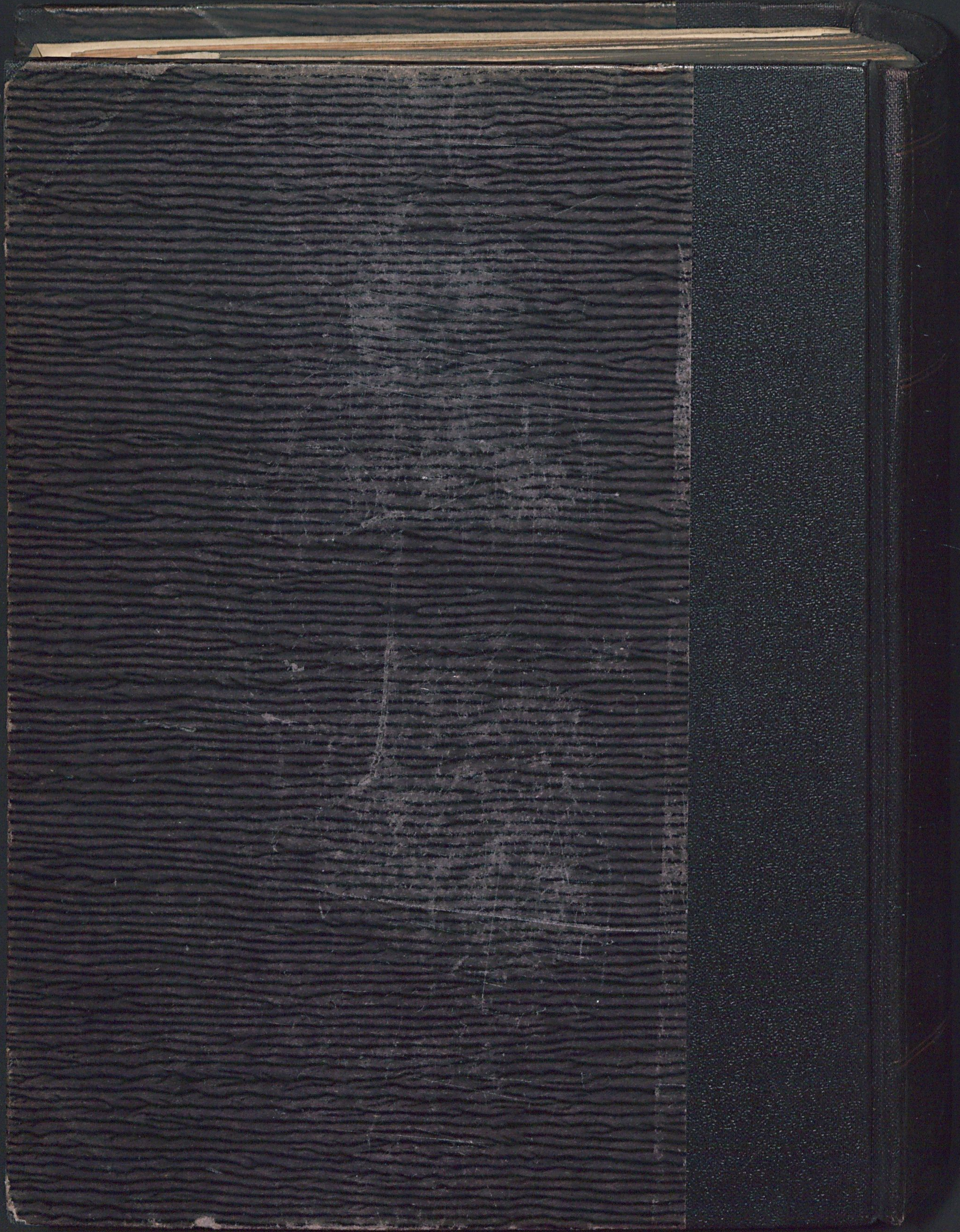

X2615935

Von

B.I.G.

Farbkarte #13

P. Jy. 24.
Dn. 53. num. 29.

VGURALIS, *1622, 1*
missis *9/*
& in specie
oratus.

ENTER AD-
CATIA

Gravissimiq; JCro-
na Lipsiensium

ate Doctorali
nenda

aminandamq;
ibet

AGRICOLA Lips.

28.
tis.

S LANCKISCH.

XXII

